

Cenjeni naročniki!

Z današnje številke "Glas Svobode" pričnemo z priobčenjem zgodovinske povesti "STRAHOVALCI DVEH KRON". Ta povest prekaša vse dosedanje in je sama na sebi mnogo več vredna, kot celoletno naročnina lista.

Vsi novi naročniki na list "Glas Svobode", kateri si neposredno pri nas naročijo in celoletno naročnino, — malenkost 150 centov — vpošljejo, dobili bojo list takoj a naročnina se jim bo šelej od 1. januarja 1909 računala. Takisto dobijo novi naročniki od 1. do 31. decembra t. l. povest "STRAHOVALCI DVEH KRON."

RESNA BESEDA, onim cenjenim naročnikom, kateri nam dolgujejo na naročnini, da tisto v teku 14 dneh poravnajo sicer bi bili prisiljeni izterjati pustiti, kar nam in dotičnim ne bi bilo ljubo.

Ker se bliža novo leto in moramo račune, kot incorporirano društvo, koncem tega meseca zaključiti, prosimo, da naši cenjeni zastopniki z nami pravočasno obravnavajo

Upravništvo "Glas Svobode".
597 W. 20. St. Chicago, Ill.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Praga, 1. dec. Narodne rabuke med Čehi in Nemci so večeraj in še danes tu ponavljajo. V raznih predmestih so se Čehi in Nemci spopadli; policija je morala s orožjem mir narediti in je mnogo ranjenih.

— Dunaj, 30. nov. Češke, proti nemškimi dijakom naperjene demonstracije trajajo že tedne, a sedaj so proti dinastični značaj zadobile. Čehi so do sedaj samo nemške klube napadali, sedaj pa splošno proti Nemcom nastopajo. V celnem mestu so Nemce napadali in pretepavali ter jih je veliko ranjenih.

Nemci so priredili demonstracijo v prilog avstrijske monarhije (??) in so peli cesarsko pesem; Čehi so za odgovor cesarsko pesem zasramovali in črno-žolto cesarsko zastavo — raztrgali. (To naj veruje, kdor hoče, nasprotno verjamemo mi! Op. ur.)

Pred hišo avstro-ogrskega ministra, baron Aehrenthala, je prišlo do proti-vladne demonstracije. (Od katere strani? Op. ur.)

Nemčija.

Berolin, 30. nov. Neugodna so poročila o državnih dohodkih za mesec november. Dohodki na colninah so za 11 milijonov mark manjši, kot tistega meseca lanskega leta. Jako žalosten je računski zaključek, o minulih sedmih mesecih etatnega leta. Izkaz konstatuje 66 milijonov manj vplačil, kot v tistem času minulega leta.

Samo iz Sonnenberga se je v Ameriko vsako leto za 2 milijona mark — igrače izvozilo, kar je vsled krize izostalo.

Kitajsko.

Peking, 30. nov. Tukaj se govori širi, da sta bila cesar in njegova mati cesarica vdova, zastrupljena.

Bolgarija.

Sofija, 29. nov. Bolgarska vlada je sklenila, da za slučaj vojne med Avstro-Turčijo ali Srbijo, ona, Bolgarija, nevtralna ostane.

Angleška v Carigradu svoje koristi zasleduje ter podpihuje po stari kramarski svoji navadi a se strogo izogiblje, da bi kako nasprotstvo med Turčijo in Bolgarijo ne povzročila.

Rusija.

Petrograd, 1. dec. Brzjojavka naznanja, da je avstrijska vlada svojega poslanika grofa Bertcholda odpoklicala.

Vzrok temu ni znan, vendar pa se to pripisuje velikem preobratu na Balkanu.

V Saratow, Rusija, je bil pred ne davnem 24 let stari kmet Šuhentikov obešen. Obtožen je bil, da je tri policijske stražnike umoril, toda pri razpravi pred okrožnem sodišču je razven omenjenih treh, še 20 drugih roparskih umorov pripoznal. Umoril je več gozdnih varhov, enega oglarja pri kateremu je 70 kopekov našel in dve nuni, kateri sti imeli 1 rubel 50 kopekov.

Francija.

Paris, 1. dec. Antisemitski časnik poroča, da se je prišlo na sled, da bivši predsednik Felix Faure ni leta 1899 naravne smrti umrl, temveč da je bil iz političnih nagibov zastrupljen. Tudi ni konec storil v svojim uradu, marveč je umrl v naročju svoje tajne "ljubice" Steinheil, v njenem stanovanju. To je prišlo na dan, ker je bil letos Steinheil, njen soprog umorjen, ter so konečno njo, kot sumljivo umora njenega moža, zaprli. Dokazalo se je, da ona sicer ni neposredna morilka, v zvezi umora njenega moža pa je. Gre se za jako važne papirje, katere je umorjeni Steinheil imel a jih niso našli, ker jih ima neki prijatelj v Švici shranjene.

— Paris, 1. dec. Francoska vlada preudarja, kako, da ji je nastopila o sprejemu predsednika Venezuele, Castra, ako se v Bordeauxu izkrea. Kakor znano je Castro francoskemu poslaniku svoječasno stol pred duri postavil, a francija upošteva, da je Castro bolan, za to mu ne zabranjuje izkrcanje na francoskih tleh, vendar pa mu je prihod v Paris prepovedan. Ako se bo v Bordeauxu zdravil, zna ostati, če pa na Nemškem dobi pa "Marschroute" čez Lyon na švicarsko mejo.

Italija.

Rim, 29. nov. Približno 20.000 ljudi je tu zborovalo ter proti Avstriji demonstriralo: Povod temu so bile rabuke med nemškimi in italijanskimi dijaki na Dunaju. Trije poslanci so v svojih govoric Avstrijo ostro napadali. Ljudstvo je htelo na avstrijsko poslanstvo navaliti, a je to policija in vojaštvo zabranilo.

Veselje je vojak biti.

Kakor "Petit Parisien" poroča, je od 1. januarja 1908, 413 vojaških beguncev iz Nemčije v Verdun dospelo in so v ptuje legije vstopili. Pobegnili so iz nemške armade zaradi vladajoče neznanosti. Siromaki so pač iz pod kapa, na dež prišli, kajti v legijah, katere se v Afriki nahajajo, so tudi razmere, kakoršne ni mogoče popisati.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1018.50	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto hranišni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske "o Domestic Postal Money Order alipa New York Draft:

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St., New York

646 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

POSLEDICA TAFTOVE IZVOLITVE.

Iz Perth Amboy, N. J., se poroča

Vsled bitke med 700 štrajkajočih delavcev in 12 pomožnih šerifov je bilo 6 delavcev ustreljenih. Štrajkarji so bili vpisani pri "National Fire Proofing Co." kojih podjetja se nahajajo pri Keasbey, blizu Perth Amboy in šerifi so bili od družbe najeti. Govenor Fort je štiri stotnije milice nad štrajkujoče poslal.

Delavstvo je skrajno razburjeno in trdijo, da šerifi niso imeli nikakega povoda, na delavce streljati. Dva ustreljena sta umrla, za štiri je dvomljivo li okrevajo ali ne. Bati se je, da pride še do prelivanja krvi.

Že pred več dnevi so se rabuke dogajale v Keasbey in drugih tovarniških krajih ob Ratina reki, ker so delavci v Raritan River Clay Company s stavko pričeli, katerim so se delavci od National Fire Bridge Co. pridružili in potem še drugi. Delavci trdijo, da so jim tovarnarji obljubili, da jim dnevno plačo od \$1.35 na \$1.50 zboljšajo ako bo Taft izvoljen za predsednika Zdr. držav, a sedaj gospodje nočejo o tem nič vedeti.

Jasen dokaz, kako republikanski kapitalisti napram delavcem dano besedo držijo.

Dobra zaušnica.

Znani humorist Mark Twain se je zopet oglašil ter pravi: "Jaz Vam privedem velekrasno damo, katera se krščanstvo imenuje. Ona se vrača oskropljena, oskrunjena in onečastena od njenega razbojniškega pohoda v Kiautsau, v Mandšuriji, v Južni Afriki in na Philippinih. Ona ima razum poln nizkotnih nesramnosti, žepe polne naropanege plena, toda usta polne pobožne binavščine. Dajte ji milo in gobo, toda skrite ogle-dalo." — To je izdaten udarec proti političnim oblastim, katere izkoriščajo krščanstvo v lastne svrhe in dajo ilustracijo o misijonarjih, katere oblasti razpošiljajo med "brezverce" z biblijo pod pazduho, steklenico žganja v žepu in samokresom v roki.

Dvanajst Kaznjencev usmrčenih.

Birmingham, Ala., 27. nov. Pet trupel Kaznjencev so danes v Pratt City iz rova št. 3, last "Tennessee Iron & Coal Company" prinesli in uradniki rudnikov so izjavili, da je še sedem mrtvih v rovu. Kaznjenci so usmrčeni bili v nekem starim rovu v katerem gori. Da bi uradniki vsako krivdo odvalili, trdijo, da so kaznjenci ogenj zanetili.

Uptije o prosperiteti.

Iz New Yorka se poroča z dne 2. t. m.: — Ker se z vsakim parobrodod od tukaj odhajajočim napadno po vseh inozemskih deželah o prosperiteti poroča, ne glede na poročila strokovnjakov, ki so o prosperiteti tukaj kakor o priseljevanju natanko podučeni ter so se tudi strogo zoper take laži izrekli in bo s prihodnjim letom vlada podvojila strogost o priseljevanju; vsekakor se pa še po vrh tega pričakuje, da bo priseljevanje v prihodnjih 3 mesecih prekosilo vse prejšnje.

Draga okupacija.

Zasedanje Kube po ameriških vojakih je Zdr. države stalo v pretečenem fiskalnem letu \$506,515 več, kot bi vojaštvo stalo na ameriških tleh. Stroški znašajo malenkost \$35,231,857; od te svotice pa de \$33,921,950 na plače častnikov in moštva.

Katastrofa v rovu.

Monongahela, Pa., 28. nov. "275 v Mariana rovu zasuti rudarji so zgubljeni in ni upanja na kako rešitev," tako se je Coronar izjavil.

— Pittsburg, Pa., 28. nov. K žrtvam priti, je edino mogoče po zračnem predoru ali skozi predore drugih rofov.

Vse moštvo je bilo v rovu, ko so se plini užgali ter povzročili grozno eksplozijo.

Rešileci so se takoj podali na rešilno delo, opremljeni z najnovejšimi aparati in čeladami.

Preglednik rofov Henry Louthitt je dve uri pred katastrofo rove pregledal in javil, da "je vse v najlepšim redu."

Ob 2. uri popoldan je javil, da so vsi rudarji zgubljeni.

Rov vsebuje mehek premog ter je največji na celem svetu. Najnovejši stroji so stali milijone dolarjev in rov je slovel, kot vzor rovdv.

— Pittsburg, Pa. 30. nov. Včeraj so 52 mrličev iz rova Pittsburg-Buffalo Coal Co. pri Mariana, na dan spravili: vsi so grozno razmesarjeni.

Uradniki trdijo, da je 125 žrtev, a delavci pravijo, da jih je preko 138.

Povodenj.

Guthrie, Okla. 29. nov. Vsled neprestanega dežja, ker 48 ur že kar lije, so reka Cottonwood in drugi potoki izstopili. Več sto hiš je preplovljenih in nad 3000 ljudi brez strehe. Za \$5000 bombaka je voda odnesla in 20 glav živine je utonilo. Santa Fe železnica je pod vodo in ves promet vstavljen. Pri Red Rock je voda železniški most odnesla, in več vlakov stoji na progi od vode obdanih.

Glavno zvezno mesto v Avstraliji.

Avstralski zvezni parlament je odredil ljudsko-glasovanje, da se konečno določi prostor za glavno mesto. Od 11 predlaganih krajev je dobilo z 39 glasov prednost v okraju Yass ležočo Canberra, katera je oddaljena 200 angleških milj južno od Sydneja, 400 od Melbourne in 80 od morskega obrežja: prejšnji kraj Dalgety je dobil 33 glasov.

Panamski prekop.

"Journal" priobčuje senzacijonelno vest namreč, da je deževje razrušilo "Gatum" nasip, kateri je bil zgrajen 40 čevljev nad morskogladino. En del, 65 čevljev širok, 50 čevljev globok in 40 čevljev visok se je pogreznil, da je bil vrh nasipa z okolico zemlje ravnotežen. Chagres potok izliva čez Kaminje in železnica kakor tudi vodna naprava so preplovljene.

Listnica uredništva.

Bobnarčan, Pueblo, Col. Vaš dopis prihodnjič, žal da je vedno premalo prostora. To velja tudi za vse druge cenj. dopisovalce.

— Cenjenem vpraševalcem v Johnstown, Pa., Cleveland, O., Yale, Kans. in Ely, Minn. in dr., za danes le toliko omenimo, da se gre Pri S. N. P. J. za \$765.61, kar bi najraje potlačili; kar že zadnji zaključek računov dokazuje, ker v omenjenih svoti ni nič omenjeno. Pa mogočni gospodje se zelo motijo, kajti posvetili jim bomo, da bo vrag vesel. Ti ljudje mislijo, da lahko v kalnem ribarju toda: Joža, "ti stari grešnik ti!" ne boš kašo pihal!

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"!

Članom S. N. P. Zveze.

Toda ne samo članom, temveč tudi onim ko se za našo "Zvezo" zanimajo in nameravajo v njo stopiti, srčni pozdrav!

Kot začasni predsednik "Zveze" in predsednik društva št. 1. se čutim vezanega, da nekoliko besedi o naši lepo razvijajoči organizaciji izspregovorim; predno pa o predmetu samim govorim, moram omeniti, da je nekaj takih ptičev, ne samo v Conemaugh, Pa. temveč tudi tukaj v Chicagi, kateri od strani na našo "Zvezo" škilijo in "skrivnostno" prorokujejo: "Sej s Zvezo ne bo nič, bo kmalu zaspala." Tem ubogim na duhu, le toliko povem, da naj nikar ne skrbijo da bi "S. N. P. Zveza" zaspala, ta njihovo pobožna želja se ne bo nikoli izpolnila. Mogoče, če bi bili ji na čelu glumpei, kakoršni so oni! Razumite, bedaki? No, pa k stvari.

Dne 22. novembra t. l. smo imeli redno društveno sejo, pri kateri se je sledeče sklenilo:

1. Zvezni in društveni računi se imajo do prihodnje seje, ktera bo v nedeljo dne 27. decembra t. l., zaključiti;
2. Pri omenjeni seji, se bo poročalo o dosedanjem delovanju odborov, pregledali se bojo računi in se dal sedanjemu odboru absolutorium;
3. Vršila se bo volitev glavnega odbora "Zveze", velaven do konvencije;
4. Volil se bo odbor društva št. 1. spadajoči k "S. N. P. Zvezi", velaven za eno leto;
5. "S. N. P. Zveza" se proglasi za javno društvo in prične z rednem delovanjem, in
6. Določil se bode dan, kedaj da društvo št. 1. priredi slavnostno prvo veselico.

V to svrvo vabim vse društvene člane, da se zborovanja dne 27. decembra t. l. ob 2. uri popoldan v društveni dvorani 650 Blue Island Ave., neizogibno udeležijo, sicer bi se morali zaradi kršenja redu kaznovati.

Konečno nemorem si kaj, ker me dolžnost veže, da izrekam vsem onim članom, kateri se niso ne truda ne denarne požrtovalnosti ustrašili, ter pripomogli k prelepemu vspehu, katerega smo do sedaj dosegli in priporočam k daljnemu delovanju v korist in blagor našim rojakom Slovincem.

Z bratskim pozdravom

Anton Mladič,

t. č. predsednik.

Listu v podporo.

Fr. Košič 25c., M. Powetz 50c., A. Avsec 50c., J. Brezovec 50c., in Sofie Vodnik 35c.

Iz "Kranjske hranilnice" v Ljubljani je bilo 16. nov. dvignjenih 800.000 kron. Hranilnica je v vedno večjih stiskah za denar!

IŠČE SE.

Gabre Baštašič doma iz Jugorja okraj Metlika na belokranjskem, da naj meni podpisanemu ali pa uredništvu "Glas Svobode" piše svojo addresso. On je bil pri smrti Niko Belopavloviča iz Škempljevca št. 15, ko je isti umrl dne 27. maja 1905 v Sheboygan, Wisconsin, in bil potem tudi pri njegovem pogrebu navzoč. Treba je dognati smrt Niko Belopavloviča. Prosim tudi druge rojake, da bi mi naznačili zdajšnje stanovanje Gabre Baštašiča če jim je znano zanj.

Dr. Karl Slane, advokat v Novem-mestu, Kranjsko Avstrija.

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIC

PRVI DEL.

I.

Vormals hat sie keinen schier regieren können; Ihr Mutwill und Halsstarrigkeit wollte ungebunden seyn und ohne Zügel. Wie sie dann noch heut gern ihres eignen Kopffs und Gefallens leben würden, wenn man ihnen nicht Ziel und Schranken setzte... Sie klagten, dass ihre alte Privilegien schon hinweggefallen, weil man ihnen nicht gestattet zu rauben und morden, sondern mit dem Henker daran verhindert. Valvazor o prebivalcih Liburnije.

Meja dežele Kranjske je svoje dni segala na dveh kontih do morja. Tedaj sta pripadala vojvodstvu Kranjskemu ves goriški Kras do Devina in ves severni del v Istri, tako da je Kranjska neposredno mejila ob beneško republiko, ki je imela južni del Istre v oblasti.

V drugi polovici 16. stoletja je stala na griču med današnjo Opatijo in Lovranom skromna, od kamna zidana hiša. Stala je na samotni in bi se bila komaj razlikovala od sosednih hiš, v katerih so prebivali ribiči in kmetje, da ni visel nad vratmi iz železa kovana, posrebrnen in poslikan grb, in da ni za hišo stal v teh krajih nenavadno velik in ličen hlev.

Severna Istra, nekdanja Liburnija, je bila v tistih časih le malo obljudena, a dasi je sodnik v čvetočem Kastvu strogo vladal svoj okoliš, in se je začela Reka precej razvijati, je to le malo vplivalo na značaj in na mišljenje kmetškega prebivalstva. Prebivalci Liburnije so bili nasilni in neusmiljeni ljudje. Vedno so bili pripravljene na kako hudodelstvo in se niso dali ustrahovati, dasi je na večalnih pred kastavskimi vratmi skoro vedno kdo visel. Zaradi tega so se tuji ljudje tudi kaj radi ogibali teh krajev.

Nad vse borne gospodarske razmere so bile v veliki meri krive te podivjanosti. Kraški svet je nerodoviten. Samo trta je dobro rodila, a pridelka ni bilo mogoče razprodati. Glavni vir dohodkov je bila reja ovac, ljudstvo na obrežju pa se je bavilo z ribištvom in z ropom. To ljudstvo je smatralo oropanje ladij, ki jih je kvarnerski vihar pogljal na obrežje, za svoj privilegij, in je vporabljalo vsakovrstna zvijačna sredstva, da je v viharnih nočeh zvalilo ladje k obrežju. Pravica je sicer kaznovala tak rop s smrtjo, toda prebivalstvo se vendar ni odreklo starodavni svoji navadi.

Na griču med Opatijo in Lovranom ležeča hiša pač ni bila vredna, da je na njenem pročelju visel plemiški grb. V pritličju je bila prostorna kuhinja, v prvem nadstropju pa sta bili dve sobi. Pohištvo v teh prostorih je bilo staro in slabo.

V veliki sobi prvega nadstropja je sedel mlad mož in z veliko pozornostjo pregledoval zemljevide, ki so ležali pred njim razgrnjeni na hrastovi mizi. Zdjaj in zdaj si je nestrpnost pogladil goste, temne kodre, ki so mu po navadi tiste dobe segali do tilnika, ali pa udaril z noge ob tla, da so zazvenele zlate ostroge. Sicer je bil ta mladenič šele dobrih dvajset let star, vendar se mu je poznalo, da ni samo čvrst in zdrav, nego da zna njegovo temno oko mirno izdržati vsakega sovražnika pogled in hladno presoditi vsako nevarnost. Ta mladi mož je bil plemič Andrej Kržan.

Tudi ko se je začelo zunaj mrziti, ni Kržan odložil zemljevidov, nego skrbno nadaljeval svoje iskanje in primerjanje, dokler ga

ni prebudil iz te zamišljenosti strelo iz topa podoben hrup.

Zdjaj je planil pokonen in hitel k oknu, odkoder je imel razgled po vsem obrežju in na morje in šele zdaj je zapazil, da divja na morju vihar in da tuli burja z nenavadno silo tudi okrog njegove hiše. Tema je bila pa že tako velika, da je le iz težka razločil obrise bližnjih višav in hiš ter obrežja samega, ob katero so jezno butali visoki valovi.

Kržan se je obrnil od okna in je začel nemirno hoditi gor in dol po svoji sobi. Zdjajnzdjaj se je ustavil pri zidu, kjer sta poleg stare, okorne puške in dolgega in težkega meča visela dva samokresa. Večkrat je njegova roka segla po tem orožju, a vselej se je Kržan premagal in zopet nadaljeval svojo hojo po sobi.

Naposled je odprl vrata, ki so vodila na ozke, lesene stopnice in je s svojim močnim in zvokim glasom zaklical: Tomo!

Kratko in osorno je bilo to povelje in imelo je takoj pričakovani uspeh. Stopnice so zaškripale in v sobo je stopil kmetijski fant v narodni noši in opankah. Fant je bil iste starosti kakor plemič Andrej Kržan; bil je žilav in krepak a čudovito umazan. Tudi ko je stopil v sobo, se ni odkril. Obstal je pri vratih in čakal, kaj da mu ukaže gospodar.

— Moja jadrenica je pač popolnoma pripravljena?

Tomo je samega začudenja nad tem vprašanjem vzel kučmo z glave.

— Kaj ste rekli? Če je jadrenica pripravljena? Seveda je pripravljena, a upam, da je ne bode rabili.

— Zakaj naj je ne rabim, gospodine Tomo, če vas smem vprašati?

Tomo je bil očitno razžaljen, ker ga je Kržan imenoval gospoda in ker ga je vikal, in zato se je glasil njegov odgovor precej jezno.

— Kadar tuli burja tako, kakor danes, ostanejo pametni ljudje plemškega stanu lepo za pečjo. Ali hočete mar skušati Boga in Mater božjo?

Tomo še ni bil končal, ko se je zaslislal dolgo raztegnjen hripav, a silno močan glas. Kržan in njegov sluga sta se spogledala, potem pa je Tomo zmagonosno zaklical:

— No, kaj sem vam rekel? Ali mar nimam prav? Bog že kliče ljudstvo na breg.

— Ne, Tomo, prav nimaš. Jaz ne maram jutri zjutraj gledati mrličev na obrežju. Tebi bi bilo pač vseč, če bi jaz ostal za pečjo, da bi tvoji prijatelji lahko ropali in morili, toda iz tega ne bo nič.

Andrej plemič Kržan je naglo oblékel usnjeno sukno, vzel iz omare kučmo in odložil ostroge, med tem pa nadaljeval svoj pogovor s Tomom.

— Ti si sicer jako pošten in zvest dečko, moj ljubi Tomo, ali vzle temu si zaslužil, da bi ti danes s palico ustrojil hrbet. To tvoje sočustvovanje z roparji mi kar nič ne ugaja in če te ne spreobrnem z besedami, ti bo pač morala moja palica izgnati to slabost iz krvi.

Tomo se je smehljaje pokrtil, kar je bilo najzanesljivejše znamenje, da je s svojim gospodarjem zopet popolnoma zadovoljen.

— Ne, plemeniti gospod, topli me pa ne boste. Prišežem, da ne.

Andrej plemič Kržan se je naglo obrnil k svojemu slugi.

— Kdo mi bo branil? Mar ti?

— Jaz — ne, a vi sami, plemeniti gospod. Dobri Bog vam je dal veliko večjo moč kakor meni, in zato vem, da bi se nazadnje gotovo sramovali, če bi zmagali nad menoj. Kar se pa tiče mojega sočustvovanja z rojaki, ki jih ime-

nujete roparje, ne morem o tem z vami govoriti, ker nočete slišati resnice.

Kržan se je postavil pred Toma in mu položil roki na rame.

— Govori, Tomo, poslušal te bom do konca.

— Vendar enkrat! Tomo je bil zdaj s svojim gospodarjem tako zadovoljen, da se je mirno usedel na njegovo posteljo. Kdaj sem hotel že z vami govoriti nekaj pametnih besedi. Poslušajte me torej.

Tomo se je najprej temeljito odkajžjal in potem položil svojo nogo na bližnji stol.

— Predvsem vam moram povedati, da ga na vsem obrežju od Beršeca do Reke ni človeka, ki bi vas ne sovražil iz vsega srca.

— Mene? se je čudil Kržan. S čim sem si pa pridobil to sovraštvo?

— S tem, da niste nikdar spoštovali naših starodavnih navad. Nikdar se niste hoteli udeležiti delitve, če nam je božja milost kaj vrgla na breg, da, celo nasprotno! ste našim ljudem, če so se polastili tega, kar jim je poslala nebeška usmiljenost.

— To si pa lepo povedal, Tomo, se je rogaj Kržan. Ropanje imenuješ ti delitev božjih darov in če kdo napada in mori, praviš ti, da se je polastil tega, kar mu je poslala nebeška usmiljenost. Sram te bodi!

— Nič me ni sram, je hladnokrvno odgovoril Tomo. Če vrže morje kako ladjo na naš breg, je to bila božja volja, in kar pride na naš breg, je naše.

— Obljubil sem ti, da te bom mirno do konca poslušal, torej nadaljuj!

— Dalje vam očitajo naši ljudje, da ste se izneverili tudi drugim našim navadam. Že tako vas gledajo postrani, ker niste domačin.

— Kranjec sem, kakor ste vi Kranjeci.

— Da, to je že res, toda razloček je le med nami in ne le v jeziku in v nošnji. Pri nas rabimo na primer samo puško in kij, vi pa, ki ste bili nekoč najboljši borilec s kijem, rabite zdaj samokrese. Dalje vam očitajo... a tega ne maram povedati, ker bi se preveč jezili.

— Povej odkritosrčno, kaj mi še očitajo.

— Pravijo, da ne verjamete, da človeka mora tlačiti, da je petek nesrečen dan in da, če jih je trinajst pri eni mizi, umrje eden še tisto leto. A naši ljudje bi vam naposled še to odpustili, če bi ne hodili na pomoč tujim ladjam, ki jih vrže božja dobrot na naš breg. Zato pa vam pravim, bodite previdni, da vas ne zadene kak nesreča.

Tomo je bil zadnje besede izgovoril s posebnim poudarkom in Andrej plemič Kržan je čutil, da ga hoče njegov sluga posvariti resno in ne samo z namenom, da bi ga zadržal doma.

— Videl si, Tomo, je dejal Kržan, da sem te do konca poslušal; zdaj me poslušaj ti. Da mi ljudstvo na obrežju ni naklonjeno, vem že davno. Onemogočil sem že nekaj roparskih napadov na tuje ladje in pripravil ljudstvo ob lep plen. Posebno očitno mi kažejo ljudje svoje sovraštvo, če se prikazuje na obrežju, kadar je morje nemirno. Toda jaz imam svoje dolžnosti in jih bom izpolnjeval. Moj gospodar, knez Turjaški, mi je letos, ko sem bil pri njem v Ljubljani, še posebno naročil, naj skrbim, da se v teh krajih naredi konec ropanju, in to povelje bom po svojih močeh izpolnjeval. Ker pa mi priča tvoje svarilo, da moram biti pripravljen na vse slučaje, pojdem odslej samo dobro oborožen z doma. In kadar bo treba zabraniti tak rop, vzameš tudi ti, Tomo, kako orožje. Danes je že tak dan, da bo treba poseči vmes. Vzemi sekuro, Tomo, in pojdi zmenoj.

Tomo se ni ganil z mesta, le kučmo je vzel z glave in jo jezno vrgel na posteljo.

— Ah, moj dobri gospod, dajte si vendar kaj dopovedati. Kar

božja milost prinese na naš breg, to je, kakor bi bilo posvečeno, in tega ne sme nihče vzeti našim ljudem.

— Ako nimaš poguma, iti z menoj, pa ostani doma, je osorno vzkliknil plemič Andrej Kržan in začel pregledovati svoja samokresa, če sta dobro nabita.

— Ah, gospod, bodite vendar usmiljeni, je ternal Tomo. Kaj pa sem zagrešil, da tako z menoj govorite? Jaz naj vas zapustim v nevarnosti? Takega žaljenja nisem zaslužil!

Tomo je skočil s postelje in vzel svojo kučmo.

— Pojdiva torej, gospod. In če bi nam kmetje in ribiči branili, vkreati se, prosim vas, ustrelite najprej dolgega Jurja. Saj ga poznate, tistega tihotapea, ki je moj smrtni sovražnik.

— Čudno je, da ti sam še nisi poskusil ugnati tega Jurja v kozji rog.

— Ne zamerite, gospod, poskusil sem to že večkrat, a brez uspeha. Juri in jaz sva enako močna in enako spretna in to je vzrok, da ga še nisem mogel poslati na oni svet. Pomagajte mi torej, gospod, saj bo tudi za vas dobro, če spraviva Jurja v večnost.

Andrej plemič Kržan očitno ni bil istega mnenja, kakor njegov sluga, zakaj napravil je konec pogovoru s tem, da je ukazal Tomu, naj gre pogledat jadrenico in naj kar treba pripravi za odhod.

— Samo malo potrpljenja vas prosim, plemeniti gospod, je dejal Tomo in šel po stopnicah v kuhinjo.

Tomo je svoje priprave hitro končal. Zbral je nekaj vrvi, kladivo in teslo ter oblekel kožuh in obul škornje, ki jih je nekaj nosil njegov gospodar. Predno pa je zapustil kuhinjo, je pred podobo Matere božje, ki je visela v kuhinji, užgal malo svečo, pokleknil in molil:

— Ljuba mati božja, prosim te, bodi usmiljena in pazi, da se moj gospodar in jaz srečno vrneva z morja. Ako preskrbiš, da se moj gospodar in jaz sploh ne bodeva mogla danes ukreati, ti darujem jutri še eno svečo. Ako pomagaš, da vrže morje na naš breg kako bogato otovorjeno ladjo, dobiš dve sveči, in če mi daš moč, da premagam dolgega Jurja in mu razbijem vse kosti, ti kupim tri sveče in jih nesem na kolenih na Trsat. Amen.

Tomo je zdaj poln novega zaupanja v pomoč Matere božje vstal, vzel iz kota še svojo železno palico in se odpravil na morsk breg, kjer je bila shranjena Kržanova jadrenica. Pregledal je, če je vse priredil, kar je bilo treba, in se potem hitro odpravil domov.

(Dalje prihodnjic.)

POSLANO.

Čital sem v S. N. P. Jednotnem glasilu, da sem suspendiran. Jaz pa trdim, da suspendiran je oni koji ne poravna vse prispevke tikajoče se društva in Jednote, oni koji pa plača vse zgoraj označeno in da potem pove da prostovolno odstopi se pa pravi, da je odstopil.

Toraj Jože ne ve prav, kajti Josip Tršinar je plačal za Iv. Pajka \$4.00 ter povedal pri seji dr. Adrija št. 3 v Johnstown, Pa. kakor mu je bilo naročeno, da brat Pajk odstopi, toraj kdor ne razume kaj se pravi suspendirati ali pa odstopiti, naj le zapusti odborov stolec.

Pri tem je pa še en član istega društva bil suspendiran, da si ravno je imel okrog \$1.00 v naprej plačeno; ali je sedaj tudi prav?

Stem je končano in ne bom več odgovarjal; le toliko je na jasnem dokazano s spodajšnjim podpisom, koji je plačal za mene štiri dolarje za tri mesece.

x Josip Tršinar.

Conemaugh, Pa., potrjujem

da je zgoraj označeno resnica.

Iv. Pajk.

Box 328 Conemaugh, Pa.

NA ZDAR ROJAKI! SALOON

z lepo urejenim kegljiščem

Sveže Schoenhofen pivo v sodčkih in buteljkah in druge razno vrstne naravnne pijače ter fine unijske smodke. Vsem Slovincem in drugim Slov. sa pripravoca.

Anton Mladič,
937 Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.

PRVI DOLAR

prihranjen je samo nenavaden slučaj. Drugi dolar prihranjen povzroči navado, ki navadno vodi do bogastva. Odprite še danes vlogo s

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odprto vsako soboto večer do 8 ure

John O. Hruby

TRGOVEC

s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

IMPORTIRAN tobak iz stare lo-movine. V zalogi ima po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete.

J. VOKOUN,

559 W. 18th St. Chicago, Ill.

J. C. HERMANEK,
SLOVANSKI LEKARNAR
585 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

ima v zalogi razven vedno svežih zdravil, tudi vse kirurške priprave, eno in dvestranske kilne pasove.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSSEL
SALOON
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

BRATJE ARNOS.

Grocerijski trgovec, na debelo in drobno, ter z raznim sadjem in zelenjavo. Vsa naročila se na zah-tevo na dom pripelje.
639 Blue Island Ave. Chicago.

LEPA GOSTILNA,
domaća kuha, Schlitz piva. Dvo-rane za društvene seje. Moderno kegljišče za zabavo.

JOSEPH F. BOLEK,
621 Blue Island Ave vogal 19. St.

ED. SIHRA, izdelovalec finih Havana in domačih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno.
612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

VODAK-OVA GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

LJUBLJANA MESECA NO-
VEMBRA 1908.

Kdor poseti Ljubljano in ničesar ne ve o notranjem življenju prebivalstva in uradov, ne zapazi na nenanje čisto nič nenavadnega. Slovenci povešajo žalostno glavo in ponižno govore v maternem jeziku. Nemci se pa izzivalno vedejo in zadirljivo demonstrirajo z nemškimi kričanjem. Komur pa je moči pogledati v notranje razmere ljubljanskih prebivalcev, ta vidi kako kruta krivica, kaka navikta in kričeča pritiskanja se gode Slovincem od strani nemške vlade. "Slovenski Narod" je zapljenjen za vsako malenkost med tem ko nemški listi smejo pisati kar hočejo.

Groza pa človeka spreleti v sodni dvorani, kjer se sodijo "zločinci in hudodelci" ljubljanskih demonstracij. Kdor je po strani ali naravnost pljunil, ali pogledal kakoga "Nemčurja", ta je sedel na zlati klopi pri deželnem sodišču. Vsakdo pa je pričakoval, da se tem aretirancem ne bode ničesar zgodilo in da so jih zaprli le čez noč, ter da jih drugi dan izpušče na svobodo brez daljnih posledic. Zgodilo pa se ni ne eno ne drugo, ampak ostali so v zaporu do razprave in ostanejo tedne in mesece po obravnavi. Ko bi se jednake demonstracije godile v Ameriki, da bi jih vprizorilo domače prebivalstvo ne zgodilo bi se nič in drugi dan bi nihče ničesar o tem ne vedel. Vse drugače je v mili domovini, kjer gospodari kruti ptujec nad domačinom. Le žalotno je, da se ljudstvo po takih dogodkih s tem večjim veseljem seli v ptujce kraje in rodno zemljo ostavlja grabežljivim ptujcem.

Komu bi se ne pristudilo v deželi kjer vlada taka krivica, da viliti pijano in nahujskano vojaštvo ostro orožje nad mirnimi Slovenci, da frče kroglje iz vojaških pušk na mirno prebivalstvo katero beži pred človeškimi nemškimi c. kr. vojaškimi zvermi. In končno, ko se je to slavno pijano vojaštvo opito Kozlerjevega piva, opilo še sveže človeške krvi, dobiva priznanje od višjih krogov in ostentativno izziva s svojimi nastopi nesrečno prebivalstvo. Za tem pa pride zopet Slovincem na vrsto, da vlačijo njihove sinove po ječah, mesto da bi zadobilo zadoščenje in bili kaznovani ubijalci slovenskih žrtev. A tu v prokleti Avstriji, v gnezdu največjih krivice napram Slovincem, v gnezdu bestij željnih vedno in vedno piti slovensko kri. Sedaj še, ko je preteklo skoro dva meseca po usodepolnih dneh, iščejo in stikajo c. kr. žandarji in drugi ponižni hlapci germanske Avstrije za osebam, katere so bile le navzoče ob demonstracijah, ne glede, so li komu kaj hotele ali ne. Sploh pa, razum da se je pobilo par šip, se ni nikomur ničesar storilo. In sedaj stikajo s človeškimi krvnimi psi kje bi dobili še kaj žrtev, da bi nasitili svojo krvoločnost, da bi njihove hijenske oči pasli na ubogih slovenskih žrtvah. Ta nemška bestijalna vlada naj prime za vrat morilce in ubijalce Slovincem, one nemške pse 27. pešpolka naj kaznuje, ki so na povelje ničvrednega, ušivega judovsko-nemškega pritepenega poročnika streljali in mahali in predirali bežeče Slovincem! Tu naj pridejo nemški merjaseci, državni pravdniki, krvoločni svetniki, ki edino le vsled avanzama store usluge in gledajo na miglaj od zgoraj, kako bi vstregli zagrizenim kanaljam, magari gre ves svet proti vragu, da bi le oni prišli na toplejše mesto.

Resen opomin naj bude onim Slovincem ki imajo maložen denar v Kranjski hranilnici v Ljubljani in ga niso še dvignili. Nihče naj ne čaka časa, ko bodo izplačevali pri Kranjski hranilnici za vsak pošteno naloženi goldinar le borih 50—70 kr. Slovenci uvažujte ta glas in dvignite iz propadajoče hranilnice čim preje vaš denar in ga naložite v kako slovensko hranilnico. S težkim trudom pridobljeni denar naj bi pogoltnili nem-

čurski razbojniki, to bi bilo odveč, saj je dovolj da so srkali svežo kri slovenskih sinov. Zakaj bi ne odnesli težko prislužene novce v varno zavetje. Če počivajo mučeniki v grobu pri sv. Križu radi nemške podivjanosti, bi bilo vendar že odveč, da bi sedaj še drugi Slovenci s tem, da bi radi Nemčurjev pogubili še svoj denar. Pomnite da tu v domovini ne da nihče niti počenega groša za vse vrednosti v Kranjski hranilnici, ker se bode čim preje oglasil boben v tem zavodu. Slovenci glejte, da ne bode za vas usodepolno.

V nedeljo dopoldne dne 8. nov. je jel naletavati prvi sneg. Za tem je snežilo celi dan in celo noč ter še v pondeljek dopoldne. Vse ulice so polne snega, poljane odele z belo odejo in drevje komaj da je zgubilo zeleno svojo obleko, že se je ovilo v snežno belo. Sedaj vlada mraz in sneg leži za ped debelo.

Dne 8. nov. je priredila "Glasbena Matica" veliki, na višku stoječi koncert. Po usodepolnih dneh se je "Glasbena Matica" preuredila in tako imajo ljubljanci umetniško godbo v gledališču, na koncertih in drugod. Kar se tiče duševnega užitka nedeljskega večera v veliki krasni dvorani "Union", ga nemore pero navadnega človeka popisati. Za tak opis je treba strokovnjaka, da o črta to, kar je sinoči duša čutila, ko je plavala nad pisanimi livadami, sedaj višje in sedaj nižje dokler ni vspela v sinje nebo in zopet se približala materi zemlji, koji trepeče srce muk in trpljenja vesolja in ljubezni. Dvorana je bila polna in burno je meščanstvo pozdravljalo slavnega pevca Bettetto, ki je s svojim močnim, očarujočim basom vsacega presenetil. Po umetniškem petju umetnika so se izvili srčni občutki v eno samo bučno drvečo reko skozi slapove in pečine, da so slavnega pevca ponovno priklicali na oder. Divno smo se topili veselja, ko so razkošno ubrani glasovi orkestra plavali v ozračju in blažilo mehko padali na dušo.

Tu se vidi kaj zamore vstrajno delo zavednosti, vsamosvojitve; ako se narod zaveda svojih naravnih moči. Sedaj šele ko počivata ubogi žrtvi v hladni zemlji, zavel je zveži duh zavednosti med Slovenci in že vidimo povsodi napredek, povsodi se vidi da je Slovenski narod dovolj močan, da hodi po potih osamosvojitve in še več, tu se vidi, da smo bili preje hlapci krvoločnih gospodarjev, ki so nas za zahvalo bili in teptali. Iz tega naj bi sledilo, da bi tudi Slovenci v Ameriki gojili bratsko ljubezen ter se strnili v močno vez in bi marsikaj storili za napredek, — kot doslej. —r.

RUSKE RAZMERE V AMERIKI

Pod tem napisom smo e. čitateljem v predzadnji številki poročali o Mehikanskih žrtvah Ricardo Flores Magon. Antonio I. Villarreal in Librado Riveru, ki se že nad 14. mesecev nahajajo v zaporu v Los Angeles, Californiji, samo zato, ker so denoncirali diktatorstvo predsednika Porfirio Diaz, ter budili ljudstvo k organiziranju z namenom, da bi potem v skupni moči prišli do boljših pravic.

Danes imamo poročati pa zopet v drugih dveh jednakih slučajih, katera razburjata javnost od New Yorka pa do Chicago.

Jan Janov Pouren, se že delj časa nahaja v new yorških zaporih, o katerim smo tudi že poročali in v chicaških zaporih pa zdi huje Christian Rudowitz, katerega so tudi ovadili ruski vojuni in ruska vlada zahteva, da se ji oba Pouren in Rudowitz izroči. Zaslšana sta bila pred zveznem komisarjem, in dasi se komisar še ni odločil, se ju li odda ruski vladi ali ne, se ju vendar še v zaporu drži in čaka nekkih podatkov iz Petrograda; najbrže pa bo imel odločilno besedo pri tem državni tajnik Root.

Zdr. države opazujejo ta dva slučaja z največjo pozornostjo, in sicer bo li Mr. Root, prijatelj trustov prelomil prijateljstvo s carsko vlado v Petrogradu, katera je dobra odjemalka trustjanov ter oprostil Pouren in Rudowitz, ali pa bo pokazal svoj korakter pravega amerikanizma stem, da bo oddal te dve žrtvi uradnikom ruske vlade, ki ju bojo odvedli nazaj na Rusko, kjer ju bojo na najgroznejši način mučili do smrti.

Mr. Root se torej nahaja v dokaj neprijetni zadregi. On je častilakomen nad vse, in še nad stopnjo katero zavzema, kot dr. tajnik; ljubi pa tudi denar nad vse drugo na svetu. Bo li se Mr. Root zameril trustom in osvobodil te dve ruske žrtve, katera sta že nad leto dni v Zdr. državah in po katerih krvi kopri car in njegovi krvoločni kozaki, ali ju bo oddal carski krvoločnosti ter prejel plačilo od trustov, za koje dela in katerih prijatelj je?

Zadeva Rudowitz in Pouren bi mogla apelirati na vsakega pravičnega Amerikanca in Amerikanko. Nju svobodni principi so naši principi, za katere so se prvi očetje naše republike bojevali ter se osvobodili angleškega jarma. Na tisoče in tisoče dragih življenj se je žrtvovalo, in da je ta dežela danes prosta (?) za to gre vsa hvala patrijotični krvi, ki se je prelivala v vstajni vojni. Tisoče in tisoče bo moglo preliti svojo nedolžno kri za osvobodjenje Rusije iz tlačanstva, ki je sramota za stoletje v kojim živimo.

Pouren in Rudowitz sta patrijota. Ona dva nista navadna hudodelca. Ako bi bila navadna morilca in tata, za kakoršna ju hoče ruska vlada nam usiliti, bi naša vlada ne šla v toliko stroške z obravnavo. Rusija bi bila vesela da se ju iznebi. Toda ta dva sta politična "zločince", kakoršnih se Rusija boji bolj kot vrak križa in katera so ruski vojuni sledili v to veliko deželo svobode, kar je rodilo sovraštvo cara do političnih nasprotnikov, in v ta namen so ruski tajni vojuni zasledovali ju čez pol sveta, da bi jih, za njih patrijotični napor za osvoboditev ljubljene jim domače dežele, uničili.

K temu pristavlja "Chicago American" rekoč, mi bi utegnili prerokovati, da nobeden teh dveh mož nebi nikdar od znotraj videl ruske ječe, pa makar Mr. Root, petolizni sluga trustov tudi privoli ju izročiti Rusiji, ker nemo goče je verjeti, da bi Ameriško ljudstvo dopustilo na nje račun, tako sramoto.

Ne Pouren in ne Rudowitz, ne bota šla nazaj na rusko, pa če bi ju tudi Mr. Root skušal in hotel vrniti. Komisar Foote mogoče nima moči osvoboditi Rudowitza tukaj. Mr. Foote je zaslužen mož in bil je dober hlapec ljudstva, toda njegove roke so zvezane iz Washingtona z rudečim prevezom.

Ako Mr. Root ne da osvobodilnega povelja za te revne prognance, potem bi se ga moglo s silo do tega privedi, da bi se ju osvobodilo. Začasno pa sta zaprta v ječi, kot kaka navadna zločincea.

OBVESTILO!

V najem se odda kmetija za leto 1909, lepa hiša in gospodarska poslopja, 52—55 akrov najfinejega polja. Cena najema \$255, ali pa polovica pridelka. Dam jaz semena toda bode sejal, kar jaz povem. Nobenemu se ne odda, kakor le izkušnemu kmetu, drugi ne dobi v najem, ne glede koliko bi plačal najemnine.

Ponudbe naj stavijo samo kmetovalci in naj povedo kje so kmetovali. Ako je izkušeni kmetovalec, kupim mu vso živino in potrebno orodje. Kmetija se po prvem letu odda za 5 let, ako je pravi človek. Da pa Slovenci ne bodo mislili, jaz rabim "suckerja", izjavljam, da imam 6 prosilcev Amerikanecv in kmetijo oddati je najmanja stvar na svetu.

Kmetovalec lahko napravi čistega dobička \$1500—2000.

F. Gram, Naylor, Mo.

Slovensko Narodno

Podporno Društvo

"SLOGA"

v Milwaukee, Wis.

PREDSEDNIK: IVAN ERMENC, 235 Hanover St.

PODPREDSEDNIK: MARTIN JELENC, 570 Reed St.

I. TAJNIK: FRANK MATIC, 163 Reed St.

II. TAJNIK: FRANK BAČUN, 440 S. Pirce St.

BLAGAJNIK: IVAN SEM, 79 S. Water St.

NADZORNI: JOS. KOMAR, FERD. BIZJAK, FLOR. RAKUN,

ODBOR: FR. AMBROŽ, FR. FUŽIR, FR. BANKO in JOS. REMSKO

Vsa pisma, tikajoča se društva, je nasloviti na Frank Bačun, 440 S. Pirce St.

Društvene seje se vrše na 163 Reed St.

Društvo "Sloga" ust. 1. jan. 1905, incorporirano 29. jul. 1907 in s

mostojno postalo 1. jun. 1908.

Društvo je incorporirano v državi Wisconsin in ima polno moč sprejemati posamezne člane ali društva po državi Wisconsin.

BRATOM SLOVENCOM IN HRVATOM

naznanjam, da imam na prodaj izvrstno dobra in naravna VINA. Novemu vinu bodi si belo ali črno je cena 35c. galon s posodo vred. Manjša naročila, kot 50 galonov ne sprejemem. Staro vino mi je pošlo. Za večja naročila kakor na primer "Car load", pogovorimo se pismeno za ceno. Z naročilom se dopošlje polovico denarja naprej, a druga polovica se plača pri sprejemu vina. Vsaki naročnik si plača vozino sam; in prosim za natančni naslov, kam se vino pošlje. Za obila naročila se priporoča:

POSESTNIK VINOGRADOV

Frank Stefanich, R. R. 7, Fresno, Cal. Box 81

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možkih, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet
C. G. Fouček, že 22 let lekarnar
586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.
Pošljamo denar v domovino po ameriškim poštne povzetju, prodajamo tudi šifkarte

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:

od 8.—10. ure predpoldne

od 1.—3. ure popoldne in

od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

"Glas Svobode"(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLYPublished by **The Glas Svobode Co.,**
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodnomislalni list za slovenski
narod v Ameriki.'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75cZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.**ROCKEFELLERJEVA KRIZA.**

Poglavar "Standard Oil Company" je poštenjak baze vsakega častnega občana, koji je oficijelni mestni deputaciji sledeče besede rekel: "Trideset let že stanujem v občini in nobeden človek mi nemore ničesar dokazati." Kaj "dokazati", tega ni povedal. Gospod Rockefeller je prost, akoravno je iz njegovega zaslišanja sledilo, da je delal denar, kot seno in da ga še dela. In kdor si veliko denarja naredi, gotovo poštena sredstva ne rabi. Se ve, tako stvar je treba dokazati, ako se hoče takemu možakarju do živega priti. Tu je zagatka. Komur se nič nemore dokazati, takega zakon proslavlja za poštenjaka. Stari in pošteni John D. je zveznemu zastopniku v New Yorku pravil, kako da je z izposojenimi borimi \$2000 njegovo podjetje začel in kako da je potem vsled pridnosti in varčnosti (njegovih delaveev) multi-milijonar postal. In se ve, zvezni zastopnik je vse verjal, kar mu je pravil Rockefeller, kako si je milijone napravil, vsaj delal se je tako, kot da mu verjame. Drugega mu tudi ni preostajalo, ko se Rockefellerju nemore "ničesar dokazati". In vendar so dejstva jasna, kot solnce; metode Rockefellerja so preveč prozorna. Nekoliko póżiga, nekoliko vničjenja s podkupvanjem ali pa s podcenitvijo, dokler konkurent ne pogine, nekoliko pogodbene "švindlarije", vsled katere se konkurent navidezno za visoke odškodnine zaveže, da določen čas ne bo produciral, a po preteku tega časa vidi da je ob vse prejšnje odjemalce; nekoliko izginiti, pustiti in "v morje pokopati" orodje katero "preveč ve" (glej Tomaž Lawson-nova razkritja) in več takih malih "špasov" — vse to je prispevalo, da je trust olja naj gigantnejši izkoriščevalni stroj celega sveta postal. Od vsega tega ni John D. nič omenil, tudi bi bil bedast, ako bi bil to storil; po tem ga ni nihče vprašal, in ako bi bil diti tudi vprašan ni imel potrebo resnice povedati. Kratko rečeno: s takimi sredstvi, s kakoršnimi se sedaj dela, se ne bo lopovskim trustov blizo prišlo. Tu bi pomagalo le radikalno zdravlilo: trusti bi se morali razdvojiti. Toda k temu manjka vladi veselja, in sicer bi si ona vejo odrezala na koji — sedi. Toraj mora ljudstvo delo prevzeti.

V zgoraj omenjenem zaslišanju John D. Rockefellerja pred zveznim zastopnikom v New Yorku, je pozornost v sedanjih dnevih bede in revščine, onih neštetih tisoče zbudilo, ko lakoto in pomanjkanje trpijo, tem nasproti si pa "kralj olja" tako na preprost način "denar dela". Staremu poštenjakuviu John D. se steka denar, kakor je bilo pred časom zračunjeno, kot kralju olja, jekla in železnice po sedanjemu stanju imetja vsako sekundo \$2.06; vsako minuto \$123.67; vsako uro \$7.420.00; vsaki dan \$17.808.20; vsak teden \$246.574.50; in celih 65 milijonov v letu. Ta račun vsebuje obresti in od obresti, obresti.

Vsakokrat ko ura tikne že mu pada čez dva dolarja v blagajno. Denar, denar, neč, neč, neč, neč,

deta dva dolarja, ko ura tikne. To "delo" se automatično opravlja, brez vsakega mazila ali popravila. Brez prenehanja in postanka drvi tok bogastva v Rockefellerjeve zaboje, brez da bi on le z mazincom ganil. Tok zlata ga bi zadušil, ako ga ne bi znal odvajati. To je tedaj njegove delo in trud: tok zlata v rove odvajati, kateri se oživljajo in mu zopet nove vire zlata doprinašajo. Kakor kepa snega raz vrh hriba na vzdol trkljajoča zmerom večja postaja, da naposled plaz nastane, tako se steka bogastvo v posest Rockefellerja, v vedno večji množini potegne ljudsko imetje za seboj; elo svetovno premoženje si prisvoji; viri postajajo potoki in reke, v vedno večji meri; brez konca in kraja.

Ako bi se Rockefellerju njegovi dnevni dohodki po \$20 zlatov našli, bilo bi to 8900 komadov, kateri bi, visočino 74 čevljev in 2 palca dosegli, ako se bi jih enega vrh drugega pokladalo, bila bi to višina šestnadstropne hiše. Teža bi bila čez 741 funtov.

Petstotni del vsega dohodka, kar ga delaveci v Zdr. državah pridelajo, se steka v Rockefellerjeve blagajne. Koliko snoja in krvi delavskih sužnjev se tega bogastva drži, čez to bi se dalo cele knjige pisati. Tako hoče najboljši svetovni red, v katerem živimo: v resnici delajoči človek ima komaj, da si košček snega kruha kupi, a lenuharjem, koji so umeli zemljišča, orodje in stroje si prisvojiti, nevarnost preti da denar zaduši, katerega iz svojih sužnjev izprešajo.

TA JE DOBRA.

Zmerom bolj se kaže v kako zadrženo je spravil nemški cesar Viljem z njegovo nepremišljeno blebetavostjo vsenemške politikarje. Pa to še ne bi bilo najhujše temveč Nemei sami sebi očitajo, da jim manjka pogum, odkritosrčnost in pa zavednost. To so pač tri hude batine, katerih se značajni človek ne poslužuje. Da je bil Bismarek čez vse zvit lisjak to vemo, da so grof Moltke, knez Eulenburg in še veliko drugih moralčno za vselej ubiti vemo tudi, a da bi pa Nemeom sploh manjkala pogum, odkritost in zavednost, tega pa nismo vedli in torej: Heil!

Tri najvažnejše vrline, katere človeka dičijo, da lahko s ponosom zahteva spoštovanje, teh vrlin Nemei nimajo, to sami pripoznavajo in to je hudo za ponosne kulturonošce, kakor se nazivajo, torej: Heil!

"Wir Alldeutsche" pa brez poguma in "Selbstbewusstsein" to se toliko reče, kot strahopezljivi "tokar", kateri ima pogum izza zavetišča "heilati" a v sili pa pod klop zleze.

Kakor se poroča imela je v Lipskem vsenemška zveza izvanredno zborovanje, katerega so se vdeležili člani skoraj vseh političnih strank cele države in so se vsi proti "osebni politiki" (to se pač reče proti cesarjevi politiki. Op. stavea.) ostro izrekli. Predsednik zveze, Henrik Glass, je otvoril zborovanje z nagovorom v katerim je cesarjevo osebno vmešavanje v državne zadeve ostro ožigosal.

Glass pravi: "Povsodj v javnem življenju Nemčije se pojavlja pomanjkanje poguma, odkritosti in zavednosti. Nemško ljudstvo je živelo v samoukani. Ono si je domišljevalo da napreduje, medtem ko je v resnici nazadovalo K sreči za ljudstvo in cesarja se je to napačno življenje pred kratkim razdalo. Osebnost umešavanje cesarja ni bilo samo na vnanjo politiko omejeno, temveč je tudi notranje resne predsodke dozorilo. Bogatini imajo predpravice, slinolizce se poviša, onemogle in strahopetneže se pa trpi.

Mi označimo to kot lojalni patrijoti in izjavljamo, da se je vzliceljite, sistem gospodarstva ljubljencev razvil. V slučaju, da se ljudstvo zadovolji z cesarjevo iz-

stranka zahteva, bo s tem Nemeom žalostna usluga storjena. Najboljši prijatelji države bi morali na stališču biti, da se sedaj raztrgano zagrinjalo prevare, med cesarjem in ljudstvom več ne skrpa. Resnica mora svoj pravi prostor zavzeti. Spremenitve ustave ni potrebno; vladar, kancelar, državni zbor in ljudstvo potrebuje medsebojno zaupanje in uporabljati mora svojo pravico da nadzoruje djanja drugih."

Predlog zveznega predsednika Glass, da se v njegovem govoru označene točke v program sprejmejo, je bil enoglasno sprejet.

Mi z našega stališča smo mnenja, da, dokler ne bo ljudstvo sprevidilo, da ono cesarje, kralje in razne predsednike živi ter, da je ono gospodar in ne obratno, toliko časa bo ljudstvo zmerom svojo kožo za trote na trg nosilo.

Porotna sodba na Irskem.

Neki Ireec je bil obtožen, da je svojega soseda umoril. Obtoženec je sicer dejanje tajil, toda okolščine so bile dovolj jasne, da je bilo razsodbe zaradi umora pričakovati.

Dan razprave se je bližal in obtoženi je s' strahom pričakoval, kaj da pride. Podal se je nekoliko dni pred obravnavo do enga porotnika, tudi Irea, ter mu obljubil 100 zlatov ako pripomore, da bo de le zaradi uboja in ne umora obsojen. Ire-porotnik je bil pripravljen obtožencu pomagati kolikor mu bo mogoče. In res, ko je bila razprava dognana, so šli porotniki se posvetovati, kar je nad uro časa trajalo. Vrnivši se v sodno dvorano, naznani načelnik porote, da je obtoženec kriv uboja, v katerim smislu je sodnik tudi sodbo izrekel.

Obsojenec se pririne do dotičnega porotnika ter se mu po vrh 100 zlatov še zahvali za trud, in ga šepetaje vpraša: "Ali je težko bilo?" "Zelo težko" — mu porotnik odgovori — "kajti drugi 11 porotnikov so Vas hoteli — oprostiti."

Cerkev ima dober želodec.

Iz Pariza se piše: Zanimiva pravda se sedaj v Rimu pred civilnim senatom vrši. Tožitelj je župnik Esdolue v Aphonu (okrožje Cantal), a tožen je škof Lecour iz Saint-Flour. Esdolue zahteva 30.000 frankov, kot nadomestilo za škodo, katero mu je škof naredil vsled neopravičene premešitve iz dobre fare Vryssac na slabo. Vzroki nasprotstva med škofom in župnikom so sledeči: Esdolue, kateri je od doma nekaj premoženja imel, je nameraval pri delitvi rodbinskega imetja en del njegove dedščine v prilog nekega sorodniku odstopiti. Taisto je nameravala storiti njegova sestra, katera je nuna. Toda škof, katerega je nameravo naznanil, mu je strogo in odločno prepovedal, da ne sme niti narmanjši delič njegovega imetja proč dati, ter mu je elo prepovedal dopisovanje s sestro, katero je ob jenem grajal. Abbe (župnik) Esdolue je zadevo predložil rimski kongregaciji, katera seve, ni mogla drugače razsoditi, kot da je župniku slobodno pravico pripoznala, da zamore s svojem imetjem storiti kakor mu je drago.

Zbesneli škof je na to zahteval, da ga župnik odpuščanja prosi, ko je spoštovanje do škofa kršil, kar pa ta ni hotel storiti in posledica je bila, da ga je premestil na revno faro. Prvo sodišče v škofovski stolici se je izjavilo za inkompetentno. Esdolue je na to zadevo prizivnemu sodišču predložil. Toda škof je bil dovolj nesramen, da je od župnika zahteval, naj priziv umakne sicer ga odstavi. Tožnik se temu izsiljevanju ni udal in tako bo višje kot prizivno sodišče te dni o tem razsodilo.

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bode kniga "Opatov Praporščak" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in

PRESELITEV!**Frank Sakser Co.**

in

"Glas Naroda"se nahaja od sedaj naprej
v lastni hiši**82 CORTLANDT ST.,**To je tik Pennsylvania železnice,
postaja Cortlandt St. Station ali
dober blok od Baltimore & Ohio
železnice**Pozor Rojaki!**Gotovo pomoč v boleznih zadobite, ako se obrnete
na Dr. R. Mielke-ja, vrhovnega zdravnika naj-
starejšega in najzanesljivejšega zdravniškega
zavoda za Slovence v Ameriki:**THE COLLINS N. Y. MED. INSTITUTA**On ima nad 40 letno prakso v zdravljenju
vseh boleznih ter EDINI ZAMORE JAMIČTI
za popolno ozdravljenje vsake notranje ali zu-
nanje boleznih, pa naj bode ista akutna ali zas-
tarelata (kronična), kakor:boleznih na pljučah, prsnih, želodcu, črevah, jetrah,
boleznih mehuru, vse boleznih v trebušni votlini, — potem
v nosu, glavi in grlu, nervoznost, živčne boleznih, boleznih
srca, katar, prehlad, težko dihanje, bronhialni, prsni in pljučni
kašelj, bljuvanje krvi, nepravilno prebavo, neuralgijo, reumatizem,
giht, trganje in bolečine po udih, zlato žilo, grizo, oteklino,
vodenico, padavico ali božjast, nemočnost v spolnem občevanju,
polucijo, posledice onanije, šumenje v ošesih in tok iz ušes gluhost,
izpadanje las, mazulje, srbečino, lišaje, hraste in rane, vse bo-
lezni na notranjih ženskih ustrojih, glavobol, neredno mesečno
čiščenje, belitok, padanje maternice, neplodovitost i. t. d.On edini na posebni moderni način hitro
in zanesljivo ozdravi jetiko in sifilis, kakor tudi
vsako tajno spolno boleznih moža in žene.

Zdravljenje spolnih boleznih ostane tajno. —

ZATORAJ ROJAKI! Ako ste bolni ali slabi
ter Vam je treba zdravniške pomoči, ne odlašajte z
zdravljenjem in ne obračajte se na zdravnike in zdrav-
niške zavode, katerih delovanja ne poznate, ker tako
brez koristi trošite težko prisluženi denar, temveč na-
tanko opišite Vašo bolezen v svojem materinem jeziku
in pri tem naznanite koliko časa traja, kako je nasto-
pila in vse podrobnosti ter pismo naslovite na spodaj
označeni naslov, potem smete mirne duše biti prepri-
čani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. —Ako pa Vam bolezen ni znana, pišite po obširno knjigo
ZDRAVJE, katero dobite ZASTONJ, ako pismu pri-
ložite nekoliko poštnih znamk za poštnino.

Vsa pisma naslavljajte točno na sledeči naslov:

THE

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th ST.,

NEW YORK N. Y.

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh Pennsylvania.

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: IVAN BREZOVEC, " "
Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328 " "
Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ, " "
Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435 " "
Nadzorniki:
 Predsednik: FRANK ŠEĀA, Box 406 " "
 II. nadzornik: JOSIP CULJKAR, " "
 III. " IVAN GLAVIČ, " "
Porotni odbor:
 Predsed.: MICHAEL AMERŠEK, 324 Park Ave, Johnstown, Pa
 II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa
 III. " MARTIN PETRIČ, " "
Zapisnikar: FRANK PAVLOVIČ, " "
Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL, " "
 Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se blagovoljijo pošiljati na gl. tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

DOPISI IN POROČILA

Gebo, Wyo. 14. nov. 1908.

Ravno pred par dnevi sem bil po opravljenih v bakrenih hribih (Copper Mountains) pri mojih propektih; delal sem namreč po leti tam in moji listi "Glas Svobode," "Appeal to Reason," "Proletarec" in "Willshir Magazine" so me dokaj zvesto tudi v visokih hribih obiskavali, ker sem bil pa mnenja to zimo gori ostati za to nisem naslova takoj izpremenil in listi so mi še zmerom na starim naslovom dohajali. Da ne bom preveč prostora tratil, tedaj hitro h točki, kaj me je napotilo do teh vrstic. Dasiravno dva meseca ni sta dolga, pa vseeno sem na moji stari pošti precej velik sveženj časopisov dobil in kakor hitro mi čas dopušča, jih tudi čitam. Seveda za enkrat le po večim, kar sem tak mož, da bi rad vse na enkrat prečital — vsaj glavno vsebino, in kadar imam čas pa pričnem zopet od kraja. In ravno tako je tudi nočoj; ko berem ob 12. uri "Proletarec" št. 59, in sicer dragi socijalist Geo. Komar, Vaš dopis me je spravil v tako zadrego, da ne vem ali sem možki ali ženska ali socijalist. Mogoče gospod Komar, da ste že dobili zasluženo, ker "Glas Svobode" še nisem prečital vseh števil; pa vseeno nič ne škodi če ste za Vašo budalost dvakrat plačani.

Gosp. Komar, za sodruga Vas nemorem imenovati; obžalovanja je vreden Vaš dopis v "Proletarcu" št. 59, in zakaj? Kako ste pač smešni, ali se ne sramujete socijalista imenovati, ko je vendar iz Vašega dopisa razvidno, da nemorate biti. To pa zato: Vi pišete da ste bili pred nekaj leti naročnik "Glas Svobode" a ste ga opustili ker ni nič socijalizma učil. (!) Pomilovanja ste vredni; res se mi smilite! Jaz sem tudi že par let naročnik na "Glas Svobode" in zatoraj lahko trdim, da Vi g. Komar imate proklete malo pojma o socijalizmu in glavno bi stavil, da imamo tukaj v tej jami enga starega mulca, kateri Vas v socijalizmu daleč prekosi. Jaz ne zagovarjam "Glas Svobode", toda vse kar je prav. Ni rečeno, da list na 8 straneh samo o socijalizmu piše, saj bi bilo še meni predolgočasno tako čtivo; ampak reči moram, da ko bi Vi le trohico pojma o socijalizmu imeli, bi v vsaki številki nekaj našli. Pa še nekaj drugega:

Vi pišete, da list je preveč čez vero pisal! Butec, ali morate le eno številko "Glas Svobode" pokazati, da je čez vero pisal! Ali je duhovnik, če se ga razkrinka, kakor zasluži, — vera? Ali vidite, kako ste zabiti, se ne sramujete? Odkrito Vam povem; jaz sem tudi krščen in sem bil po katoliško izrejen, v pravi kristovi veri in o naukih, katere je g. Kaker, svoječasno v "Glas Svobodi" priobčeval; ali je morebiti Tolstojeva "Moje verstvo" čez kristovo vero šla? Rad bi Vam jih še več povedal, toda žal da je prepozno, ter bo treba iti kmalu zopet na delo. Ob enem obžalujem tiste, ka-

teri nameravajo Vas za komisarja voliti.

Če mi bo čas dopuščal, se še kaj pomeniva, ker z Vašim dopisom ste več zaslužili. Rad bi Vas, ali boljše rečeno takega socijalista, kot ste Vi osebno poznal. Vaš pomilovalec

Anton Budna.
Dostavek. V eni zadnjih št. Gl. Svobode, sem priobčil, da če je tukaj v bližini kakih delavec brez posla, naj se tu zgleda in prijel sem precej pisem iz Oklahome, North Dakota, Wisconsin in Colorado. Dragi mi rojaki, nekterim sem pisemno odgovoril, ker pa vsem nemorem, tako naj tu omenim, da iz daljave nikogar ne vabim sem, ko tukaj tudi ni nič posebnega in tudi delo se ne bo zmerom dobilo, ker jih vsaki dan po 10 pride. Kakor hitro bo nova Mašinarija v tiru, bo dovolj dela in bom na tačno poročal.

Iskreni pozdrav vsem somišljenikom in socijalistom — pa ne kakoršen je Komar. —

Collinwood, O. 23. nov. 1908.

Dovolite da nekoliko opišem tukajšne razmere. Tukaj smo Slovenci in Hrvati, koji imamo vsaki svoj narodni socijalistični klub. Ko smo bili povabljeni na hrvaški shod, smo se ga bili tudi vdeležili; govori so bili velikega pomena, in reči moram, da mladi hrvaški govornik je z njegovim temeljitim razmotritvjem pokazal, da je povsem zmožen za marsktero službo, katero sedaj pravi "mameluki" zasedajo. Med drugem je tudi predlagal, da bi se sodrugi Slovenci in Hrvatje zedinili v en klub in ponudil v porabo njih tiskarno, katera je 14. novembra izdala prvi svoj list in porabo bukvarne v kateri imajo dovolj knjig. Po končanem govoru, smo Slovenci odgovorili, da za nas častno ponudbo nemoremo sprejeti in sicer zaradi tega, ko mi spadamo pod S. P. a oni spadajo pod S. L. P. Mi želimo za zložno delovanje, toda zvezo obeh klubov nemoramo odobravati.

Hrvaški govornik je konečno nasvetoval, da bi izstopili iz stranke in ne spadali, ne k S. P. in ne k S. L. P. temveč, da bi delovali v prilog enega samega socijalizma. (?)

Collinwoodski sodrugi, ako mi to storimo, da odstopimo od socijalistične stranke in tudi, da ne spadamo k S. L. stranki, potem se začne tretji socijalizem in smo gotovi v kapitalističnih rokah do konce sveta. Ako sodrugi Hrvati želijo pravi cilj doseči, da bi bil en sam socijalizem, bi bilo veliko boljše, da bi stavili prošnjo na S. L. stranko, mi pa na S. P., da se skliče konvencija, katera bi stvar rešila.

Karl Kotnik.

Calumet, Mich. 24. nov. 1908.

V štey. 47, z dne 20. t. m. Vašega cenjenega lista, "krokodilove solze toči neko človeče iz Calumeta, z podpisom Severinčan, da si je znano, da dotični ni nikoli v Severinu bil in tudi vidil ga ni v svojem življenju.

To krevljasto človeče, ala "Purgarmojster" se je z vso svojo butico spravilo na poštene in pravilne možje, po njem tako imenovane: "Goskar — Džinko." Čudno je to od njega da se pojavlja v mesecu novembru, saj je vendar znano, da so se zgodile razne čenčarije pod njegovim vodstvom v mesecu aprilu. Vtem mesecu je tudi stranko pod imenom "Prestarji" z ono veliko Batino napadal in grozil jih uničiti, sedaj je pa prišel čas, da jim se lepo pohlevno prikupi, toda "Vas poznajo, zato Vas tudi nemarajo."

V svojem dopisu se spominja nekterih "mačkov"; lej, lej saj vendar ste že večkrat sami izjavili, da je takov maček Vaš največji prijatelj in veselje. Ta maček, da je Vaš edini potomec družega itako nimate!

"Goskar se je poneznažil v ono skledo iz katere vsaki dan zajema." Vam pa jaz naravnost povem in tudi dokažem kjer hočete, da ste se prav debelo ponesnažili že večkrat v ono skledo iz katere sedaj vsaki dan trikrat zajemate. Capito.

"Džinko je ves v Rupertovem berlu." Znano pa je, da njegova kuća ima vhod iz glavne ulice. Na katero ulico pa ima Vaša hiša vhod? Če ne veste Vam povem jaz: Zraven berla živite in spite, v njem ste že čez leta; in čigav je ta berl Vam povem kadar hočete, a kedaj se bode iz tega berla izkopali, nam je uganka.

V bodoče Vam svetujem, da je boljše za Vas, da se bolj primete svojega posla, kajti mogoče je, da ne bo časa na razpolago, ker potem bodejo morale še vedno škarje rabiti.

Severinčan št. 2.

Renton, Wash. 18. nov. 1908

Čital sem v cenjenemu "Glas Svobode", da zaostale naročnike opominjate; moja naročnina sicer še ni potekla toda Vam pošlem vseeno malenkost \$1.50 za prihodnje leto in \$1.50, kot novo naročnino mojega brata, kateri je "Gl. Svobode" pri meni čital in se mu je tako dopadel da se nanj naroči. Rekel je: "To je vresnici list, kakoršnega svobodomiselnost in napredno delavstvo potrebuje."

Drugokrat kaj več in ostajam Vaš zvesti

Rudolf Petshnik.

Opomba uredništva. Hvala za Vaš trud, a brez truda ni kruha. S stvarnimi dopisi ste nam vselej dobro došli. Knjige, kakoršne želite nimamo v zalogi, toda na spomlad bomo dali tiskati več vrst, da bomo želji naših čitateljev ustregli.

Viriden, Ill. 21. nov. 1908.

Tukaj pošljem \$2.00 in sicer \$1.50 za eno letno naročnino "Glas Svobode" in 50c za podporo listu.

Glede dela Vam nimam nič posebnega poročati; dva premogokopa delata skoro vsaki dan toda zaslužek je odvisen od vsakoterih razmer, tako da nekteri zaslužijo še precej dobro a veliko jih pa služi prav slabo. En premogov rov tukaj še ni pričel z delom; že počiva od 1. dne aprila t. l.

Za sedaj rojakom ne svetujem sem hoditi, ker je skoraj nemogoče delo dobiti. Kedar se razmire spreme, Vam hočem poročati. S socijalnem pozdravom

Joe Toršič.

Akron, Mich. 23. nov. 1908

..... nadalje prosim, da vrstite par vrstic v "Glas Svobode" a ker še nisem nikdar kaj poročal v listih, nisem nič kaj vajen takih stvari; torej, ako ne boste vse skupaj v koš pognali:

Dekleta v Forest City pozor! Fantje v Akron, Mich., smo "ledig" in "frej" pa zapojemo. Snoči sem na vasi bil, na ono stran potoka; slišal sem mili glas, se "gvišno" naše dekle joka. — Le jokaj se, le jokaj se, sej si sama kriva. — fantič je ta pravi bil, zakaj ga si zapustila?! (Grozno. Kaj bo sedaj, če bo povodenj vsled solza? France, si še vedno stari! Opr. ur.)

Glas Svobode

Vsem društvam, gostilničarjem, trgovcem kakor tudi posamesnikom se priporoča "Glas Svobode" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine; priskrbi društvena pravila in prevode iz tujih jezikov na slovenski jezik ali obratno.

Vsa pojasnila se dajajo naročnikom "Glas Svobode" brezplačno, samo poštna znamka za 2c, je za odgovor priložiti.

Zaloga pohištva

Dobavlja kompletne sobne oprave. Vedno velika izbira. Tapetniško blago in železno pohištvo.

V. KOBZINA-tu

580-582 Blue Island Ave.

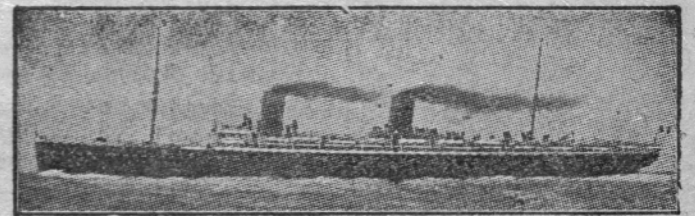
CHICAGO, ILL.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence	30.000 HP	La Lorraine	22.000 HP
La Savoie	22.000 HP	La Touraine	20.000 HP
Chicago, nov parnik..... 9500 HP			

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

CARL KLANCHNICK
 9634 Ave. N. S. Chicago, Ill.

Prodaja mleko, grocerijo, prekajeno in drugo meso, kakor vse v njegovo stroko spadajoče stvari. — Točna postrežba in nizke cene v najbljše zadovoljnost kupovalcev.

Trgovina s novodobnim obuvalom

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
 Druga vrata od Kasparjeve Banke

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobi

mrzel in gorak prigripek. Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

650 Blue Island Ave.

Velika Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

WELKY'S

Restavracija in gostilna
 552 Blue Island Ave.
 CHICAGO

vogal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1458

JOSIP REMSKO

GOSTILNIČAR

163 Reed St., Milwaukee, Wis.

se priporoča rojakom za obisk. Postreže s prístnimi pijačami in izvrstnimi smodkami. Na razpolago

KEGLJIŠČE in DVORANA

V ITALIJO

v egipt in adrijansko morje, ter azorsko obrežje in Maderc, vse v divnih pokrajinah, kjer je zimsko podnebje kot poleti, preplujejo parniki

Cunard Line.

Društvo vstanovljeno leta 1840 (po sluje 69 let.) Velikanski novi parniki novodobno opremljeni

CARMANIA, (trojne turbine in vijaki) največji in najlepši parobrod sveta.

CARONIA, (z dvojnimi vijaki) 666 čerjev dolg, in z 20.000 ton vsebinske moči.

Dva največja parnika sveta;

CARONIA odpluje iz New Yorka, 28. novembra, 7. januarja in 18. februarja.

CARMANIA odpluje iz New Yorka 21. januarja in 4. marca.

V Ozore, Madera, Gibraltar, Genova, Neapol, Aleksandrijo, Trst in Reko.

Vsi novi in novodobno opremljeni parniki

Carpatia z 13.600 tonami
 Slavonia z 10.600 " "
 Pannonia z 10.000 " "
 Utouia z 10.400 " "

Vse pojasnila daje **CUNARD parobrodno društvo, L. t. d.**

F. G. WHITING, Mgr. West, Dept. S. E. CORNER Dearborn in Randolph Str. CHICAGO.

Kakor tudi vsi lokalni agenti.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Največja zaloga raznovrstnih harmonik. Pišite po cenik.

Raznovrstne GLASBENE INSTRUMENTE prodaja in popravlja

Josip Jiran

459 W. 18th St. Chicago, Ill.

IZ STARE DOMOVINE

Vsi "veleizdajalci" štrajkajo. Kakor poroča "Srbobran", so vsi oni, ki so zaprti v Zagrebu zaradi "veleizdaje", začeli gladovalni štrajk, ker jih še zdaj niso zaslivali.

Lakota v Dalmaciji. V nekaterih delmatinskih krajih je nastala vsled slabe letine lakota. V Bukovici, Crvenici in Bjelini je vsled gladovanja nastal legar, ki je pobral že več ljudi. Uvedla se je pomozna akeija.

Krasen zvezdni utrinek se je videl 12 m. m. ob pol 8 zvečer v bližini Kranja. Fréal je v severozahodno smer. Za njim se je vil liki kača dolg rep isker. Obenem je zažarelo nebo, kakor tudi cela okolica v lepi modrikasti svetlobi.

Ustreljen. V Čogetineh v Slov. Goricah je nekdo ustrelil 24letnega kočarjevega sina Alojzija Gomzija. Zaprti so 6 fantov. Gomzi je bil za natakara, pa je fante spravil iz gostilne, ko je prišla policijska ura. Zato so ga ustrelili.

Vlak se je raztrgal na progi med Reko in Bakrom. Odrgnani vozovi so leteli v hudem diru nazaj proti Reku, v tem pa skočili s tira in se vsi razbili. Škoda je velika. Dva človeka sta težko, mnogo pa lahko renjenih.

Nova slovenska banka v Trstu. V sruču tržaškega mesta, na Borznem trgu, v prav istih prostorih, kjer je bila nekaj let menjalnica Mandel, odprli so tržaško podružnico Ljubljanske kreditne banke. Spodaj bo menjalnica, v I. nadstropju pa uradi.

Uboj in težka telesna poškodba. Posestnikovega sina Ivana Želetu iz Truja pri St. Petru na Krasu je posestnikov sin Ivan Gustinčič napadel na cesti in ga s kolom toliko časa tolkel po glavi, da je izdihnil. Tudi Želetovega brata Ludvika je Gustinčič isti večer napadel in ga na glavi težko poškodoval. Divjaka so zaprti.

Kaj pravi "Svobodna Misel", če opazuješ, kako se izvršujejo po vseh slovenskih deželah liberalno-klerikalni kompromisi, ki prepočujejo liberalcem vsak nastop proti klerikalizmu? Ko so imeli svobodomiselnici svoj sestanek v Ljubljani, smo si dovolili izreči dvom, da bi dobili kaj trdne zaslombe pri liberalni stranki. Takrat so nekateri mislili, da kar tako zabavljamo, ker menda ne moremo živeti brez zabavljanja? (Tako piše Rdeči Prapor.) Kaj pravi "Svobodna Misel" danes, ko res ni ostalo na Slovenskem nič protiklerikalnega razven socialne demokracije?

Rdeči Prapor piše, da bo treba Turško džamijo nazadnje sezidati tudi v Ljubljani. Povsod vsiljujejo zdaj mohamedancem džamije. Najprej so jim jo v Zagrebu obljubili katoliško-klerikalni frankoveci, zdaj pa na Dunaju Lueger, ki je tudi dejal, da molijo katoličani in mohamedanci enega boga. No, vsak po enega že, ampak da bi bil krščanski bog tak, kakor islamski alah, nam dozdej ni bilo znano. Da niso morda tudi po Luegerjevem mnenju krščanska nebesa taka kakor turška? Vsekakor — če bodo povsod turške džamije, ne bo smela Ljubljana ostati brez nje.

Razmesarjen od vlaka. Stroji in tender dunajskega brzovlaka južne železnice, ki je prišel 11. nov. ob 9.25 zjutraj na postajo v Trstu, sta nudila strašen pogled: kolesa so bila pomazana s krvjo in kosi človeškega mesa. Nesreča se je pripetila med postajama Rakek in Planina. Neki petnajsetni kmetski fant je hotel stopiti čez progo, dasi je bila ista zaprta. Gledal je za oddrdrajočim tovrnim vlakom in ni zapazil, da se je v istem hipu približal od nasprotne strani bliskoma brzovlak. Ko da bi trenil, je bil nesrečnež zgrabljen od sprednjim vozov stroja, vržen na tla in presekan na dva kosa. Vlak se je ustavil in smrtne ostanke so prenesli v bližnjo mrtvašnico.

Železniška nesreča. 11. novembra je zavozil tovorni vlak števil-

806, ki prihaja iz Logatec v postajo "Verd" (pri Borovnici), na stranski tir. Prepozno je opazil strojevodja pretečo nevarnost. Vkljub pritisku vseh zavor ni bilo mogoče več ustaviti vlaka. Stroj je predrl napisni zid ter je z vso silo telebnil v skaloviti, 10 metrov globoki propad. S strojem je padel v globino tudi tender, voz vlakovodje, ter še 3 vozovi tovrnega vlaka. Strojvodja in kurilec sta zadnji trenotek skočila z vlaka ter se tako rešila gotove smrti. Vlakovodja je pa z vozom vred padel v globino. Rešili so ga sicer in baje ni nevarno ranjen. Kdo je zakrivil nesrečo, pokaže preiskava. Materijalna škoda je naravnost velikanska.

Kandidatje jugoslovanske socialno-demokratske stranke za prihodnje deželnozborske volitve na Kranjskem so: Za mesto Ljubljana: Etbin Kristan, pisatelj v Ljubljanski okolici; Josip Petrič, strojevodja v Ljubljani. V okraju Radovljica, Kranjska gora, Tržič: Franc Bartl, načelnik okrajne bolniške blagajne v Ljubljani. V okraju Kranj, Škofja Loka: Josip Petrič, kot zgoraj. V okraju Vrhnika, Logatec, Idrija, Cerknica: Ivan Straus, poslovodja in občinski svetovalec v Idriji. V okraju Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava, Lož: Josip Novak, železničar v Spodnji Šiški. V okraju Litija, Višnja gora, Radeče: Mihael Čobal, vodja kons. društva v Zagorju. V okraju Kočevje, Ribnica, Vel. Lašče, Žužemberk: Fran Bartl, kot zgoraj. V okraju Metlika, Novo mesto, Črnomelj: Franc Schifferer, skladiščni mojster v Novem mestu. V okraju Krško, Kostanjevica, Mokronog, Trebnje: Etbin Kristan, kot zgoraj. V okraju Kamnik-Brdo: Etbin Kristan, kot zgoraj.

Grozna nesreča. V četrtek 12. nov. ob pol 10. dopoldne se je dogodila grozna nesreča v kamnolomu Preluka pri Voloski, oziroma na morju pred kamnolomom. Poleg tega kamnoloma posedujejo podjetniki Gregersen Schwarz in dr. še kamnolome pri Reki, za katere je imenovanega dne peljal majhen parnik na zadaj privezanih velikih dveh ladjah za prevajanje kamenja, na zadnji čez 100 kg. dinamita. Na parniku sta bila kakor po navadi poleg strojnika, ki je obenem zapovednik, tudi 2 mornarja, na prvi ladji, ki je bila za parnik privezana in polna kamenja, sta bila dva, a na drugi, to je zadnji, kjer je bilo čez 100 kg. dinamita, je bil mornar po imenu Fran Gennaro 55 let star iz Chiose v Italiji, a sedaj nastanjen na Reki. Ko je parnik priplul z ladjama iz pristanišča kamnoloma in obrnil proti Reki, vžgali so v kamnolomu večjo mino. Sledil je grozen pok kakor po navadi, a za njim se je čulo še stokrat hujši na morju. To je šlo tako hitro, da se v prvem hipu ni vedelo, kaj da je. Grozen je bil prizor, ko se je dim razpršil. Ladja z dinamitom je izginila in z njo tudi nesrečnež, ki je bil na njej. Sreča v tej nesreči je, da si niti mornarjem na prvi ladji niti na parniku ni nič zgodilo. Seveda so takoj skočili ljudje v ladje in šli na lice mesta, ali kakor že omenjeno, o ladji in mornarju ni bilo duha ne sluha. Po dolgem iskanju po morju so našli kos prsi mornarjevih in nekoliko človeške masti, poleg nekaj črev na neki plavajoči deski, vsega skupaj okoli 8 kg. teže. Potem se more soditi, da je bil revež na tisoč kosov raztrgan. Ta eksplozija je stori la tudi v Voloski precej škode, posebno na oknih. Samo na občinski hiši je škoda čez 300 K. Lahko si je misliti strah, katerega so pretrpeli stanovaleci Voloske v prvem hipu, potem je pa vse te klo gledat proti Preluki, ki je bila vsa v dimu. Za vzrok te eksplozije se ne ve natančno, sodi se le, da se je dinamit vžgal vsled zračnega pritiska po vžgani mini ker, komaj je zagrmela mina, že se je slišala eksplozija tudi na morju. Z eno besedo rečeno, bilo je nekaj strašnega.

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave**. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Stori Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakemu želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekateri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih, Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Slovenci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardo-vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

IG. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

J. HERMANEK

633 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Ostrige, raki, ribe in velika zaloga konzerv

Gabriel Vouk, Edini slovenski krojač

v Chicagu: naznanja slav. občinstvu, da je prevzel obrt od g. M. Erklauca, ter nakupil raznega blaga v izdelovanje novih in popravilo starih oblek po zmerno nizkih cenah. Se pripravlja

Gabriel Vouk, 624 S. Centre Ave. CHICAGO, ILL.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

756 W. 19 St. Tel. Canal 6296

575 17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za moške ali ženske 18k SOLID GOLD filled z lepo okrašenim dvojnimi pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnih. **JAMČENA ZA 20 let.** Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5,75 in vozne stroške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko plačaš \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zidarja. Poselno dobro 14k pozlačeno verižico in prilepek darujemo z vsako uro. *

EXCELSIOR WATCH CO 505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHIŠTVOM

624 o 626 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00
GLAVNICA . \$200,000.00
PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vložnega denarja na obresti. imamo tudi hranilne predale. Pošljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

FOTOGRAFIJE,

katere hočete imeti prišle mesece so velike važnosti sosebno za bodočo nevesto in ženina. — Za te poročne slike je

Wilre

Izkušen fotograf, vodja

Slike izdelam po zmernih cenah v najboljši izdelovalnici fotografij. Obisk naše galerije slik Vas o tem prepriča.

391-393 Blue Island Ave., vogal 14. Place

ESTABLISHED 1883 — CHICAGO — PHONE CANAL 287

No. 1005. - Guaranteed under the Food and Drugs Act, June 30, 1906.

Preprečenje kašlja

se najhitreje nared, ako se rabi SEVEROV BALSAM ZA PLJUČA. Prepreči vnetje, vstavi kašelj in ozdravi vnete prostore.

Severov Balsam za pljuča

je zdravilo na katero se je zanesti, da bode najbolje delovalo zoper kašelj, prehlajenje, bolečine v grlu in vnetje pljuč. Po pametni rabi tega zdravila si je mnogo ljudi že olajšalo bolečine in so bili popolnoma ozdravljeni.

Gosp. John Težak, Wardner, Idaho, piše: "Jaz se sem prehladil pri delu v rudniku, ker sem delal na nekem mokrem prostoru. Čutil sem krče v grlu in bolečine, pa bil sem ozdravljen po Vašem balzamu za pljuča, kateri res zasluži vse pohvale." Cena 25 in 50 centov.

NAPRODAJ V VSEH LEKARNAH. ZDRAVNIŠKI NASVET POŠLJEMO ZASTONJ

KATAR V ŽELODCU

je trda bolezen in je jako težko ozdravljena, ako se zastara. Ako se pa že zgodaj zračne zdraviti z dobrim zdravilom, se vendar prežene. Najbolše zdravilo za to pa je

SEVEROV ŽELODČNI GRENČEC.

Ta izvrstna tonika uredi vse prebavne organe in ozdravljenje prav kmalu pride. To je navadna zdravilna tonika. Cena 50c in \$1.00

VNETJE OBISTI,

Brightova bolezen, napake na jetrih, bol čine jeter, otrpnela jetra, vnetje jeter, kamen v ledvicah, kamen v žolču in vse druge bolezni ozdravi

Severovo zdravilo ZA OBISTI IN JETRA.

Dolgost rabljenja tega zdravila in tisočerniki ki so bili ozdravljeni priporočajo to zdravilo, vsakomur. To je najbolše zdravilo zoper hrbtobol in težko puščanje vode.

Cena 50 centov in \$1.00

Severov 1909 Slovenski Almanah je pripravljen za razdelitev.

Vprašajte po njem pri vaših drugistih. Dobite ga zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico ...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNIKOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJČ SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

J. J. DVORAK & Co.
UNIOVI KREJČI a ODEVNICI

Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným
ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE
• ZVLÁŠTNÍ POZORNOST
598-600
BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravno kupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služijo popravljeni kegličice in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

611 So. Center Ave., blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebniška —

Kočije za dobiti za vse priložnosti
471 W. 19th Street Chicago, Ill

Edward Pauch

— gostilničar —

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

GOSTILNA

SLOVENSKI DOM

NA NOVEM PROSTORU

583 S. Centre Ave. vogal 18 St.

Slovinci in drugi bratje Slovani, kateri hočejo izvanredno dobro postreženi biti, naj pridejo da se prepričajo osebno. Za kar vabi s poštovanjem

Mohor Mladič

RAZNO IN DRUGO.

Avstrijski cesar je daroval za 42 avstrijskih rudarjev, ki so ponesrečili v Radbotu pri Hammu, 10,000 K.

Pri grozoviti nesreči v rudniku pri Hammu se je ponesrečilo tudi več Slovencev, večinoma iz Štajerske.

Smrt slovenskega delavca v tujini. Pri grozni nesreči v Hammu na Vestfalskem se je ponesrečil tudi slovenski delavec Ivan Cepuder.

Strašna ženska. V Achdorfu pri Landshutu so zaprli neko Wimmer, ki je jemala otroke na hrano ter jih potem zastrupljala. Zastrupila je tudi 12 svojih otrok.

Cesar papežu. Avstrijski cesar je podaril papežu zlat naprsni križ, na katerem je Kristus iz zlata obdan od 60 briljantov in 50 rubinov.

Vojaški novinec ni hotel priseči. Neki vojaški novinec v Budjejevicah na češkem ni hotel priseči na zastavo. Nič ni pomagalo, da so mu častniki prigovarjali. Vojaški novinec je izjavil, da bo nosil puško, če mora to že biti, streljal na ljudi pa ne bo nikdar.

Izgnani francoski redovi v Trstu. V Trst so se preselili jezuitje in minoriti, ki so jih Francozi izgnali. Pred kratkim pa so Trst občastile še neke šolske sestre "Pomočnice duš v vicah", ki so otvorile zavetišče za deklice združen z dekliškim penzionatom.

Trpinčenje vojakov. V Velikem Varadinu je ukazal stražmešter Aleksander Szell po vaji vojaku Mihajlu Forgaču, da mora plesati. Revez je res plesal, in sicer toliko časa, da se je zgrudil na tla. Nato ga je stražmešter še oklofotal. Ubogi vojak se je na to obesil. Proti stražmeštru je uvedena preiskava.

Kako je sodil Martin Luter o Nemcih? Rekel je nekoč: "Unsere deutsche Nation ist eine wilde und barbarische Nation, halb Teufel, halb Mensch! (Naš nemški narod je divji in barbarski narod, pol hudiča pol človeka!)" Za koliko se je Luter zmotil, vidijo posebno avstrijski Slovenci, ki nemško kulturo čutijo damadan na svoji koži.

V ogrskem parlamentu je grof Andrassy pradložil volilno reformo s pluralnim zistemom. Bečarska banda, ki gospodari na Ogrskem, je torej res poteptala svojo obljubo in ogoljufala ogrske narode za pravico, katero jim je bil obljubil kralj. Načrt, ki ga predlaga Andrassy, je tako infamen, da se ni čuditi, če je zavrela kri ogrskim delavcem in je pričakovati najhujših bojov.

Rubežen nagrobnega spomenika dovoljena. Okrajno sodišče v Marjinih Varih je dovolilo nekemu upniku, da je zarubil spomenik, ki ga je bila neka vdova postavila na grob svojemu soprogu na katoliškem pokopališču imenovanega mesta. Zastopnik vdove je rekuriral na okrajno sodišče v Hebu ter izvajal, da se nagrobni spomenik ne sme zarubiti že z ozrom na pieteto, potem pa tudi ne iz pravnih razlogov. Spomenik je del groba in kot tak je izvzet iz prometa. Okrajno sodišče je ugodilo rekurzu ter rubežen razveljavilo. Zahtevajoči upnik pa je vložil revizijo na najvišje sodišče, in to je vpostavilo odločbo prvega sodnika. Dovoljeno je torej rubiti tudi nagrobne spomenike.

Odprto pismo Slovincem!

Cenjeni rojaki: — Ako potrebujete zdravniške pomoči v kakoršni koli bolezni, obrnite se na zdravnika od Collins N. Y. Medical Instituta v New Yorku. Jaz sem se sam prepričal, da je on res učen in iskušen zdravnik; samo enkrat sem prejel od njega zdravila, pa sem popolnoma ozdravil od želodčne bolezni, za kar se mu prav srčno zahvaljujem, ter ga vsakemu priporočam. John Mazgon
Box 82, Silverbell, Ariz.

Književnost.

Kdor si hoče omisliti izvanredno fino čtivo, tako priporočamo našim cenjenim somišlenikom da si naročijo "Svobodno Misel".

"Svobodna Misel" izhaja vsaki mesec po en zvezek, ali pa na 2 meseca podvojen zvezek in stane pri upravništvu naročena celo leto Kr. 2.50. Naslov za naročbo je: "Svobodna Misel" Praga — Vinnograd — Češko — Avstrija.

Da omogočimo našim rojakom izvrstno in ceno čtivo, smo se odločili, da prevzamemo naročila na "Svobodno Misel" in kdor nam pošle \$2.00 dobi celo leto "Glas Svobode" in "Svobodno Misel".

Samo "Svobodna Misel" stane pri nas naročena celo leto \$0.65.

Pri tej priliki vabimo naše cenjene rojake, da si na edini delavski list "Glas Svobode" naročijo, ter damo ugodnost, da kdor nam pošle 150 centov dobi list takoj a naročnina se mu računa šelej od 1. januarja 1909.

Vse naročnike prosimo, da kleri naročnino po "Money order" vplačajo, da nam na pošti dobljenih "modri" ali "zeleni" ceglec v pismu pošlejo, ko brez tistega ne dobimo denarja. Oni pa ko nam pošle znamke pošlejo, naj pošlejo izključno le znamke po 1c ali po 2c, večje ne, ko jih ne moremo rabiti ne v denar spraviti.

Upraviništvo "Glas Svobode"

Od mnogo zdravil se govori, da one revmatizem, živčne in podobne bolezni pomirijo. Toda "Pain Expeller s sidro" vsebuje vse one lastnosti in prekaša vse druga zdravila, ker je najboljši leki proti takim boleznim. 25c in 50c.

Milijone akrov državne zemlje zastonj.

Vsakdo dobi "homestead", 160 akrov kmetijske zemlje zastonj. Kupiti zamoreš do 320 akrov izvrstne šolske zemlje v Texasu po \$2.00 aker, na 40 letno plačilo. Obsežna slovenska knjiga, ki opisuje vso to zemljo, te podučiti kako jo dobiti, stane le 75 centov po Money Order. Opisuje kmetijstvo in vsebuje načrt in opis nameravane slovenske naselbine Slovenija. Knjiga ne govori o nekaj negotovim; ž njo dobiš zastonj farmo, vredna najmanj \$1600. Knjig izšlo 1000, polovica je prodanih; požuri se, v par dneh bodo pošle.

Prodajem farme v Minnesoti, kjer kmet bogati. Preskrbim "homestead", irigirano zemljo, farmo, vinograd, in gozd v kateri državi hočeš. V Texas je zemlja od \$10.00 naprej.

WM. BRUNSHMID,
708 So. 10. St., Minneapolis, Minn.

Ravno izdan!

Severov Slovenski Almanah za leto 1909 je sedaj pripravljen za razpošiljatev. Ta kalendarček ima 64 strani na katerih so opisana zdravila in kako je ista rabiti v slučajih bolezni. Vsaka hiša bi morala imeti enega teh kalendarjev pri roki. Vprašajte za istega pri Vaših groceristih ali lekarnarjih. Dobite ga brezplačno, ako ga pa nimajo pa pišite naravnost na nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Pošljemo ga zastonj.

Zdravniški kongres.

Kdorkoli zasleduje napredovanje vseh zdravniških kongresov bo tudi opazil, da zdravljenje skoraj v vseh notranjih boleznih je predpogoj, da se prebavne organe ohrani pri njih naravnih močeh. Mi v našem hišnem oskrbstvu delamo tudi tako, rabimo namreč Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, kakor hitro se čutimo slabe, blede, ako nimamo slasti do jedi ter se čutimo onemogle, (rabiti moramo takoj naravna zdravila.) Ojači prebavne organe ter jih primora do rednega delovanja. Dela novo, in ojači že obstoječo kri ter jo pretaka hitro in redno po vseh delih telesa. Dela močne mišice in lepo zdravo barvo. Zdravniški nasveti brezplačno ako pišete na Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

ROJAKI!

Čital sem v št. 48 "Glas Svobode" dopis o "Clevelandski Zvezi". Ni moj namen kritizirati dopisatelja, in tudi ni moja navada, da bi moj nos drgnil, ker me ne srbi; ako pa vidim potrebo, da me šegeče potem pa opraskam dobro, včasih pa tudi koga drugega ako za služji.

Toda k stvari. Da se že par let namerava v Clevelandu ustanoviti "Podporna Zveza", je resnica, tudi je pa resnica, da sem bil jaz nasproten te namerave in sem odbijal z vso močjo, ali vprašanje je zakaj da sem nasprotoval in kaj da je bilo vzrok temu? Nimam namena vzroka javno naštevati in le toliko omenim, da sem uvidel, da osnovitev ni bila na svobodomiselnih podlagi kakor tudi na narodni ne, ter se je vse kaj drugega kuhalo, kakor pa govorilo. Bil sem prepričan, da ni čas za to.

Drugi vzrok je bil, ker je imel širokoustni rimski agent prste vmes. —

Ako se razumemo tako se časi izpreminajo s časom pa tudi naši clevelandski rojaki. Enkrat so se otresli ene rimske pijavke; bili so in so še reformatorji, ali boljše rečeno revolucijonarci, seveda z malimi izjemami, in kot take so imenovali v nasprotnem taboru — kozle! Resnici na ljubo pa moram reči, da bi bil rajši stokrat kozel, kakor po enkrat bacek.

Onim rojakom, kojim se je začelo nekoliko v daljavi svitati so pričeli boj proti svojem pneumevalcu, oni pa ki so ostali istemu zvesti, so padli pred njem na kolena ter so ostali patentirani baceki, zvesti rimski nadvladi.

Tako je šlo in gre še danes v našem klerikalnem Clevelandu. Kakor se čuje, hočejo ustanoviti "Zvezo" v Clevelandu; isti nisem nasproten; čemu? Kdo bi si želel boljšega, kot tako "Zvezo" ter mir, prijateljstvo in sporazum med tukajšnjimi rojaki! To bi bilo hvale vredno. Toda rojaki, ki smo še clevelandčanje od "Zveze"! Verjemite, da zopet ne bo nič iz tega. Bilo bi lahko, ali nezaupnost med rojaki, škodoželjnost, vohunstvo, klečeplazstvo itd., to so grehi in marsikaj še drugega. Pogledite malo okrog sebe, koliko se clevelandski Slovenci zanimajo za kako organizacijo, kaj še! Za "peleco" pive, nož v žepu, karto v roki in vogale podpirati ob nedeljah; to je njih staroveška navada, kar mu napiha "gaspud" v cerkvi isto je pribito, akoravno ga "nafula" tako, da bi lahko z roko pošlatal. Da imamo več društev v Clevelandu, je resnica, toda ako bi se vse te društva združile, treba bi bilo marsikaj kurnik prinesiti k zborovanju, da bi gotove kričarje spravili na varno. Torej, treba je stvar prijati praktično in razmeram prikladno; na pravi narodni, ali svobodomiselnih, ali pa na socijalistični podlagi ustanovljeno "Zvezo" bodem hvalil in bodem tudi član iste, — ako bodem sprejet, a vse drugo je od muh.

Kar se tiče S. N. P. Zveze v Chicagi, pa o tistim še misliti ni, da bi ji škodovali ali jo pa celo razbili clevelandski "Zvezarji"; a kar nas je svobodomiselnih, bi se jim pač prav debelo smejali, ako bi začeli kako komedijo delati, ker mi bodemo imeli le zabavo ž njimi; sicer pa v ostalih nepričakujemo kaj tacega od njih.

Ako imajo veselje naj le slobodno začno, potem bodem pa bolj globoko pomočil pero v črnilo.

Ob enem pa z veseljem sream nanznam, da smo že zbrani skupaj, edino primernega prostora nam še manjka za zborovanje, toda tudi tisto bode kmalu v redu. Kdor se zaveda, da je svobodnega mišljenja, on bode vstopil v naše vrste; kdor se pa čuti, da mora vse na ramo vzeti, kar mu "zafrikani" kričarji nalože, tisti pa le naj ostane tam, kjer je.

Rojaki v Clevelandu, vam zagotovitim, da je ni sile, da bi nas oplašila, in vam tudi ne svetujem, da bi se zaletavali v našo trdnjavo.

vo, ker smo dobro oboroženi ter vam ne privoščim batine, katere lahko dobite; torej bodite previdni. —

Rojaki širom Amerike, na agitacijo! Osnovajte društva in priklonite jih k S. N. P. Zvezi v Chicagi, Ill. ter pišite po tozadevna pojasnila na gl. tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill., pogum naj velja; vsaki začetek je težaven, ali upam da bode mo imeli organizacijo, da nas bojo drugi zavidali; z istem kar smo nekoč z težavo ustanovili, trudom in potom zgradili, se sedaj ne moremo pohvaliti, toda vsaka šola nekaj stane. In še enkrat se je začel "Glas Svobode" truditi in je odprl svoje predale v korist rojakom Slovencev v Ameriki, zato je tudi naša dolžnost da pokazemo da nam ni še srce v hlače skočilo, torej na delo rojaki, mi smo na delu!

Čul sem, da se backi v kozle spreminajo, in ko dobim natančne informacije in malo povoham, vam poročam za prihodnjo štev. O delavskih razmerah in o delavskih poneumnevalcev, kajpa tudi kaj koristnega za clevelandski "Babilon."

Pozdrav zavednim Slovencev in našim Clevelandčanom.

Resnicoljub.

Good by.

Med tem ko posebni državni pravdnik Loesh, sleparstva pri primarnih volitvah v Chicagi veselo preiskuje in priprosto meščanstvo roke nad glavami sklepa, ko se je že 30 merodajnih podpor stranke, razkrinkalo, ter je za pričakovati, da bojo v kratkem z pristriznimi lasmi in v pisanih oblekah v državni jetnišnici z čevljarskem kladvom nabijali ali pa celo kaminje na cestah drobili, se politikastri med seboj smehljaje pomižkujejo, kakor praveati avguri. Oni vedo dobro, da je vse nič drugega kot slepilo, in ako bi se res kak sodnik ali pa kak drugi našel, da bi hotel pretenje izvesti, tako bi to pomenilo nasprotovati starim, dobrim in častljivim sporočilom, kar je jednakega pomena, kot oskruniti politično čast in poštenje (!), ktera se ne dá več skupaj skrpiti. Toda oni si vedo pomagati. Da se volilni backi za na daljne nakane v njihovi lahkovernosti prihranijo, in da sprevidijo, da so si pošteni in nepošteni posteljno vkupnost napovedali, pri kateri priliki se ne sme krivemu niti las skriviti, torej se pusti, da skupaj nabrani dokazilni material v zadnjem trenutku — zginje. Tak mahljaj ni nič novega.

Iz kriminalne sodnije je tedaj v zadnji uri dokumet izginil; kteri je vseboval 100 strani dokazil proti enem znamenitem chieaškem politikarju, in ga imel na vsak način v Joliet spraviti. "Ne ve" se, kam je akt prišel, a se misli da ga je kak politikar vkradel. Da je vse po koncu, da bi se tatu zasačilo je tako verjetno, kakor je gotovo, da ga ne bojo dobili.

Toda je še dolga vrsta krivecev, katerih je do sedaj 30, in se je zoper nekaterim že formalna obtožba vložila.

Med tem ko Loesh in mnogo pomočnikov preiskavo vodijo, je sodnik Maek prepoved izdal, s katero je prepovedano da se onih \$20.000, katere je županstvo dovolilo v svrhe pokritja preiskovalnih stroškov — ne sme dotakniti. V razlogih prepovedi, je rečeno, da mestna uprava ni imela pravico ono svoto dovoliti v svrhu preiskave volilnih sleparij. Good by!

Grozna statistika.

"Najbolj urejena, napredna in vzorna država" Nemčija, kakor se Nemei bohato širokoustijo, bo kmalu rekord dosegla o nezgodah na železnicah. Dunajski list železničarjev "Der Eisenbahner" piše, da je bilo v minulem proračunskem letu na železnici v Nemčiji 1914 ljudi usmrčenih. Zveza želez-

niških uprav v Nemčiji, je ravno kar izdala statistiko za upravno leto 1906 v kateri se nahaja rubrika o železničnih nezgodah. Iz teh zaznamk je razvidno sledeče: V poročilnem letu se je prigodilo 1346 iztirov, v 947 slučajih so vlakli skupaj trčili in 5807 je bilo drugih nezgod, skupaj torej 8100 prometnih nezgod. V letu 1896, tedaj 10 let poprej je bilo samo 964 iztirov, 519 trčil in 4965 drugih nezgod, tedaj skupaj 6430 prometnih nezgod. Po tem uradnem zaznamku pride potemtakem v letu 1896 na 100 kilometrov prometne proge 7.85 in v letu 1906 pa 8.05 nezgod, torej več kot 2 odstotka. Pri teh nezgodah je bilo leta 1906 vsmrčenih 165 potnikov 1003 službojočih uradnikov in 746 ptujcev v števi nevpeselnih železničarjev. Poškodovanih je bilo 1121 potujočih 3225 železničarjev in 796 ptujcev. Skupno število vseh usmrčenih in poškodovanih oseb znaša v letu 1906. 7056 a v letu 1896. 5134.

Te številke nam kažejo kako da Nemčija napreduje, in ako primerjamo dolžine ameriških železnic z nemškimi in ako vpoštevamo "varnostne" naprave, čuvaje, prelazne zapore i.t.d., katerih tu v Ameriki ni, tako moramo reči, da bo Nemčija kmalu rekord o železničnih nezgodah dosegla.

Ogromno devičarsko premogopolje

Sedaj se v Zedinjenih državah vsako leto okroglo 400 milijonov ton premoga na dan spravi. Vse pa kaže, da v kamnitih hribovih zapadne Kanade več kot stokrat toliko premoga počiva, ki bo kmalu postal glavni vir celega sveta!

Znalo se je že v prejšnjih časih o zelo bogatih, in večji del nedotaknjenih, premogovih zakladov v tistih krajih, od ktereja je deloma trdi premog. Toda najnovejša tozadevna poročila nekega poročevalca "Technical World Magazine" so pravo iznenadjenje!

Potem se gre v tem slučaju za približno 45.000 milijonov, ali 45 milijard ton premoga, kateri še čaka, da se ga na dan spravi! Približno polovica se nahaja v kraju "Elk" reke, odcepek od Kootenaya, zapadno do "Livingston Range" vzhodno v Alberto. Ta kraj obsega del države več miljužno od Fernie, B. C., kateri je znan po velikih gozdnih požarih. Drugi, vsaj ravno toliko del tega bogatstva počiva v zapadnem teritoriju Assiniboin-a.

Za časa gozdnih požarov je veliko ljudi šelej prvič zvedlo, da v krajih Fernie, B. C., se veliko število ljudstva z premogarstvom peča. Vendar je le neznatni del premogovih ležišč načetih, in kolikor se ga spravlja, se to godi na primitivni, ali staroveški način in z veliko potratnostjo. Tako poroča višji geolog "Craw's Nest Pass Coal Co."

V prihodnje zamorejo odjemalci premoga postati na primer: Montana in Dakota.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

VELIKANSKI DOBIČEK za 2c ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili boleče dele zjutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St. NEW YORK.

GOTOVO ZA VAS

Jesenske obleke so došle, oglejte si jih na oknu in v prodajalni. Obleke in suknje najnovejšega kroja po primerno niskih cenah vpoštevaje kakovost blaga. Od.....

\$7.50 do \$25.00

Schwitzner
CLOTHING CO.

se dobi najboljšje. Kupite pri nas si prihranite denar.

577-579 BLUE ISLAND AVE.

JOS. BERNARD
PURE CALIFORNIA WINES & BRANDIES
620 Blue Island Ave. CHICAGO ILL.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obnrti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Zimska razprodaja možkih oblek in sukenj

Najboljše blago po najnižjih cenach

Možke suknje po	- \$ 7.50 do \$10.00
Možke suknje po	- 12.00 do 15.00
Možke suknje po	- 18.00 do 20.00
Možke suknje po	- 25.00 do 30.00
Suknje za dečke po	- 3.50 do 10.00

Yondorf Bros

BLUE ISLAND AVE. vogal 14. cesta